

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

Anul V (XXVI) Nr. 154 (1240)

Simbătă 19 aprilie 1975

8 pagini — 1 leu

CU LITERE DE AUR ÎN ISTORIA PATRIEI

Inceputul acestei primăveri încărcate de lumină și innobrate de efortul întregii națiuni pentru îndeplinirea cincinalului înainte de termen, a fost marcat de evenimente politice cu profunde semnificații, ce vor rămâne dăltuite cu litere de aur în istoria patriei: la o săptămână de la momentul de înalt avânt civic al alegerilor — la 17 martie — în prima sesiune a celei de a VII-a legislaturi a Marii Adunări Naționale, aleșii națiunii au hotărât unanima re alegere a secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în înalta funcție de Președinte al Republicii Socialiste România.

Acest eveniment de intensă vibrație patriotică și de largă rezonanță națională, cu profunde implicații în conștiința fiecărui cetățean al țării, a dominat întreaga desfășurare a actualei sesiuni. Suprema investiție a fost validată nu numai de cei 349 de deputați, ci de un întreg popor, de cei 14 715 539 cetățeni ai României socialiste, ca o garanție pentru o viață liberă, independentă și suverană, pentru drumul victorios spre comunism.

Minutată de caracterul deosebit al sesiunii: prin ea s-a inaugurat noua legislatură — a VII-a — careia i-a revenit îndeplinirea unor atribuții de cea mai mare importanță pentru națiunea noastră: alegerea președintelui Republicii și depunerea jurământului solemn. Cu actuala legislatură, începe o nouă etapă istorică în evoluția țării, superioară celei precedente, definită magistral în documentele Congresului al XI-lea: etapa trecerii la aplicarea în viață a Programului partidului, a Directivelor celui de al XI-lea Congres al P.C.R. privind edificarea socialismului pe pământul românesc și înaintarea țării noastre spre comunism.

Realegerea, în cadrul unui emoționant moment sărbătoresc a tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea statului, constituie o strălucită confirmare a adevărului depline a tuturor cetățenilor țării la politica partidului, a încrederii lor că această politică corespunde intereselor vitale ale întregii națiuni.

Opțiunea țării de a avea ca Președinte al Republicii pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminentul conducător de partid și de stat, făuritorul politicii de propășire a patriei pe calea progresului și civilizației socialiste, dovedește încrederea pe care comuniștii, toți cetățenii țării o au în capacitatea conducerii sale clarvăzătoare, în calitățile excepționale pe care le întrunește, într-un mod armonios, impresionant, personalitatea sa cu înalte virtuți etice și spirituale.

De numele acestui destoinic și neînfricat militant revoluționar se leagă organice congresele al IX-lea, al X-lea și al XI-lea ale partidului. Programul partidului nostru de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, expresie științifică a marxism-leninismului creator în țara noastră, poartă pecetea gândirii creatoare, limpezimii și clarvi-

ziunii, rigorii științifice pe care le are Președintele Republicii, cel mai pasionat apărător al dreptății și egalității sociale, exemplul luminos de omenie, cinste și demnitate.

Zilele care au urmat memorabilului eveniment, au constituit momente de puternică efervescentă politică. Expri-mându-și sentimentele de aleasă prețuire și devotament, de atașament fierbinte față de politica internă și externă a partidului pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le promovează cu fermitate și consecvență, oamenii muncii din toate domeniile de activitate au adresat Președintelui Republicii Socialiste România mesaje de felicitare prin care și-au exprimat încă o dată angajamentul și hotărârea de a nu precupeți nici un efort pentru a îndeplini exemplar sarcinile prevăzute de Congresul al XI-lea, de a sluji cu credință patria și partidul. Între acestea se numără și vibrantele mesaje adresate conducătorului iubit de către slujitorii școlii, de către toți cei ce se îngrijesc de instruirea și educarea tinerei generații.

Aplicind cu consecvență principiile politicii externe stabilite prin programul Congresului al XI-lea, a continuat a neobositel rii relațiilor de cooperare, de pace cu toate țările lumii, în această lună trăim, din nou, sub semnul unui act major de politică externă: vizitele oficiale ale Președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în Japonia, Filipine, Iordania și Tunisia, la invitația șefilor acestor state.

Desfășurat sub auspiciile înalte ale înțelegerii și colaborării internaționale, itinerarul acesta, pe care-l urmărim cu toții, așa cum am făcut-o cu prilejul fiecărei vizite întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu un sentiment de mândrie și satisfacție, confirmă, încă o dată, justetea ideilor călăuzitoare ale partidului în domeniul politicii externe.

Convorbirile oficiale, comunicatele comune și celelalte documente date publicității consemnează pe larg roadele acestor vizite. Pe plan economic ele reprezintă o deosebită contribuție în lărgirea relațiilor de cooperare prin acordurile realizate și consemnate în comunicatul comun. De asemenea, comunicatele comune exprimă convingerea că, în scopul asigurării unui climat stabil de pace și securitate pe plan internațional, relațiile dintre state trebuie să se bazeze pe respectarea strictă a principiilor independenței și suveranității internaționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, colaborării și avantajului reciproc; trebuie exclusă folosirea forței sau a amenințării cu forța în relațiile dintre state.

Sporindu-și hotărârea de a munci fără preget pentru traducerea exemplară în viață a hotărârilor Congresului al XI-lea al partidului, întregul popor urmărește cu însuflețire fiecare vizită a tovarășului Nicolae Ceaușescu în țările amintite, fiind unanim de acord cu toate acțiunile întreprinse de cel mai iubit mesager al țării.

MONICA ROBEA

JURĂMÎNTUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII

„Jur să slujesc cu credință patria, să acționez cu fermitate pentru apărarea independenței, suveranității și integrității țării, pentru bunăstarea și fericirea întregului popor, pentru edificarea socialismului și comunismului în Republica Socialistă România!

Jur să respect și să apăr Constituția și legile țării, să fac totul pentru aplicarea consecventă a principiilor democrației socialiste, pentru afirmarea în viața societății a normelor eticii și echității socialiste!

Jur să promovez neabătut politica externă de prietenie și alianță cu toate țările socialiste, de colaborare cu toate națiunile lumii, fără deosebire de orinduire socială, pe baza deplinei egalități în drepturi, de solidaritate cu forțele revoluționare, progresiste de pretutindeni, de pace și prietenie între popoare!

Jur că îmi voi face întotdeauna datoria cu cinste și devotament pentru strălucirea și măreția națiunii noastre socialiste, a Republicii Socialiste România!

ÎN ÎNTÎMPINAREA ZILEI DE 1 MAI

Alături de întregul popor care întâmpină ziua de 1 Mai cu succese deosebite în toate domeniile de activitate social-utilă din țara noastră, cadrele didactice sînt chemate să-și intensifice eforturile dedicate educării comuniste a tineretului școlar, pregătirii lui pentru muncă și viață.

DE LA MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Termenul de depunere a cererilor de transferări și numiri în învățămînt se prelungeste pînă la data de 24 aprilie a.c. inclusiv. De asemenea, se decalază cu același număr de zile celelalte date stabilite pentru efectuarea lucrărilor de transferări și numiri.

Învățătoarele și profesorele definitive care au funcționat 3 ani în învățămîntul preșcolar pot depune cereri pentru numire ca titulare pe posturi de educatoare.

★

Redacția invită inspectoratele școlare și conducerea unităților școlare să comunice această modificare, cadrelor didactice prin mijloacele de avizare din școli.

Recomandări privind educația sanitară

Ministerul Educației și Învățămîntului, Ministerul Sănătății, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, Uniunea Asociațiilor Studenților Comuniști din România, Consiliul Național al Societății de Cruce Roșie și Consiliul Național al Organizației Pionierilor au adoptat, recent, unele **Recomandări privind educația sanitară** în rîndul preșcolarilor, elevilor și studenților. Cunoscută fiind grija deosebită, permanentă pe care partidul și statul nostru o acordă asigurării condițiilor optime de viață și de muncă, dezvoltării armonioase a tineretului, educația sanitară, ca parte integrantă a educației generale, implică participarea directă și responsabilă a tuturor factorilor cu atribuții pe linia educației tineretului. Ea se realizează de instituțiile de învățămînt împreună cu A.S.C., organizațiile U.T.C. și de pionieri, sub conducerea și îndrumarea organizațiilor de partid.

Întîlnire cu scriitorul Marin Preda

Recent, în cadrul unor perfecționări organizate pentru profesorii de limba și literatura română de Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic, în vederea susținerii examenelor de grad, la sediul Institutului a avut loc o interesantă întîlnire cu scriitorul Marin Preda. Subiectul dialogului inițiat: romanul recent apărut al autorului, „Delirul”. Împărtășind citerea din datele genezei romanului, Marin Preda a răspuns, cu amabilitate, întrebărilor cititorilor, săi pe marginea cărții. A fost o utilă lecție, „pe viu”, de literatură română contemporană.

DOINA STERESCU

„Admiterea în învățămîntul superior”

Zilele trecute a apărut broșura „Admiterea în învățămîntul superior”, editată de revista „Forum”, care cuprinde: rețeaua instituțiilor de învățămînt superior; organizarea și desfășurarea concursului de admitere; disciplinele concursului; programele disciplinelor pentru concurs.

Concursul „Fondul Păcii”

Concursul „Fondul Păcii”, organizat de Comitetul Național pentru Apărarea Păcii, cu tema: „Victoria asupra fascismului și contribuția României la dobîndirea ei, la instaurarea păcii în lumea contemporană”, concurs dotat cu numeroase și importante premii, se bucură de participarea unui public larg, reprezentînd toate categoriile de cetățeni, tineri și vîrstnici ai patriei noastre. Pe adresa C.N.A.P. sosesc zilnic sute de plicuri conținînd buletine de concurs completate, precum și o vastă corespondență, mărturie a viului interes stîrnit de întrebările tematicii. Marea majoritate a semnatarilor elogiază caracterul instructiv-educativ și patriotic al concursului. Tema răspunde dorinței participanților de a-și aduce contribuția la apropiata sîrbătorire de către poporul nostru și întreaga omenire a împlinirii a trei decenii de la victoria istorică asupra fascismului.

Reamintim că data de închidere a concursului este 31 mai 1975 și că numai pînă la această dată buletinele de concurs completate pot fi expediate prin poștă pe adresa C.N.A.P. sau predate personal la sediul său din Bucu-

Prima Consfătuire republicană a pionierilor fruntași la învățătură

Palatul pionierilor din București a găzduit în zilele de 15 și 16 aprilie a.c. prima **Consfătuire republicană a pionierilor fruntași la învățătură**, organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Cei mai merituoși pionieri — comandanți ai unităților, din școli în care, în cele două trimestre încheiate ale acestui an școlar, nu s-au înregistrat corecții sau procentul de promovabilitate este foarte ridicat — împreună cu comandanții instructori, cadre didactice, au dezbătut cu cetezanță și seriozitate, procedeele întrebunțate de organizațiile respective pentru preîntîmpinarea și înlăturarea eșecului școlar, au arătat aportul lor la îmbunătățirea continuă a procesului de învățămînt, fundamentat pe muncă perseverentă, la educarea comunistă, revoluționară, subliniind că întreaga activitate pionierească se înscrie efortului comun tuturor oamenilor muncii de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, tovarășul Vir-

giliu Radulian, a precizat că aceste dezbateri vor continua la nivelul grupelor și al detașamentelor din toate unitățile de pionieri din țară.

La consfătuirea pionierilor au fost invitați conducerea Ministerului Educației și Învățămîntului, muncitori — eroi ai muncii socialiste, personalități ale științei și culturii din țara noastră, care au vorbit pionierilor despre însemnătatea învățării — condiție de existență și activitate permanentă a omului societății noastre, mijloc de dobîndire a valorilor umanității.

La ședința de închidere a consfătuirii a participat tovarășul Paul Niculescu, ministrul educației și învățămîntului.

Participanții au adresat în încheiere, o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, exprimîndu-și hotărîrea de a promova anul școlar cu cele mai bune rezultate, mulțumind din inimă pentru copilăria fericită, pentru minunatele condiții create copiilor și tineretului din patria noastră.

SOCIETĂȚILE ȘTIINȚIFICE

Istorie

Pentru a veni în sprijinul perfecționării și modernizării predării istoriei, Societatea de științe istorice continuă să editeze, în 1975, publicația **Studii și articole de istorie**, din care vor apărea, pînă la sfîrșitul anului curent, volumele 29 și 30.

Profesorii care se pregătesc pentru susținerea examenelor de definitivat sau de grad, găsesc în publicația Societății de științe istorice, în cadrul unei rubrici speciale, rezervate **I.C.P.P.D.**, materiale în volumul 30 al publicației „Studii și articole de istorie” se va deschide o nouă rubrică, de data aceasta destinată **învățătorilor**, care va cuprinde materiale în sprijinul pregătirii acestora pentru predarea istoriei în cursul primar și al perfecționării profesionale.

Conținutul volumelor pe 1975 este în concordanță cu materia din programa analitică școlară, după cum urmează: volumul 29 este legat de materia ce se predă, în trimestrul I școlar (va apărea în luna iulie a.c.), iar volumul 30 (volum dublu), de cea care se predă în trimestrele școlare II și III (va apărea în decembrie a.c.). Prețurile ambelor volume sînt de 30 lei. Abonamentele la publicație se pot face prin intermediul filialelor și subfilialelor Societății de științe istorice, din întreaga țară, sau direct, pe adresa redacției: București, str. Spiru Haret nr. 12, Sector 7, pînă la 30 aprilie a.c.

Biologie

În vederea sprijinirii cadrelor didactice care predau biologia și pentru exa-

menele de definitivat și grade didactice, Societatea de științe biologice editează în anul 1975 următoarele publicații neperiodice:

1. „În ajutorul profesorului de biologie”, vol. VI, — p. I, 12 lei exemplarul.
 2. „În ajutorul profesorului de biologie”, vol. VI — p. a II-a, 12 lei exemplarul.
 3. „Celula vegetală și animală”, 10 lei exemplarul.
 4. „Progrese și perspective în biologie”, vol. II, 15 lei exemplarul.
- Articolele Societății de științe biologice, comenzile urmînd a fi făcute pînă la data de 15 mai 1975.

Geografie

Societatea de științe geografice din Republica Socialistă România împlinește în acest an un secol de activitate. În întreaga țară au loc manifestări (sesiuni științifice, simpozioane etc.) dedicate acestei aniversări.

Între 15—16 martie a.c., la Drobeta Turnu-Severin și-a desfășurat lucrările Simpozionul „Mehedințiu pe coordonatele cincinalului 1976—1980”, organizat de Societatea de științe geografice, filiala Mehedinți, în colaborare cu Inspectoratul școlar județean și Casa Corpului Didactic. Comunicările prezentate cu acest prilej (susținute de specialiști din unele centre universitare și din județ) s-au referit la perspectivele de dezvoltare ale Mehedințului în anii următori, la sistematizarea localităților rurale, la potențialul turistic al județului etc.

Simpozionul s-a încheiat cu o excursie în care au fost vizitate: Șantierul Naval, Hidrocentrula „Porțile de Fier” ș.a.

La Arad, între 5—6 aprilie a.c., a avut loc o sesiune de comunicări științifice, desfășurată pe două secții: A) Secția de geografie generală; B) Secția de metodica a predării geografiei. Comunicările din prima secție au avut ca termen de referință, în primul rînd, geografia județului Arad, județ cu o mare diversitate de relief. În secția a doua, cadre didactice din județ, folosind de asemenea experiența proprie, au făcut propuneri valoroase privind îmbunătățirea predării geografiei la clasă.

Un alt simpozion, intitulat „Realizări pe linia îmbogățirii și diversificării materialului didactic la geografie”, s-a ținut la București, în zilele de 17-18 aprilie a.c., sub egida Societății de științe geografice și Uniunii Sindicatelor din învățămînt, știință și cultură. Au participat ca comunicări și referate, precum și la discuții, numeroase cadre didactice-universitare și din învățămîntul de cultură generală, care, pe baza experienței proprii, au venit cu importante contribuții la tema pusă în discuție. Vizite și demonstrații concrete au avut loc la: Școala generală experimentală nr. 122, Liceul nr. 15 și Laboratorul de geografie și aerofotogrametrie de la Facultatea de geologie-geografie a Universității București. Simpozionul a fost întregit de câteva filme geografice cu caracter didactic.

„Microghid de orientare școlară și profesională”

Inspectoratul școlar al județului Argeș și Casa corpului didactic au avut laudabila inițiativă de a edita un „Microghid de orientare școlară și profesională” care cuprinde rețeaua instituțiilor de învățămînt liceal și tehnic-profesional de pe meleagurile argeșene.

Broșura se împarte în trei secțiuni: I. Grupuri școlare de profile diferite; II. Licee de specialitate; III. Licee de cultură generală. Sînt prezentate, în ea, unitățile școlare din județ, cu toate caracteristicile necesare: adresa, baza materială a școlii, meseriile care se pot învăța, perspectivele ce le au tinerii după absolvire etc.

Microghidul piteștean constituie o călăuză de un real folos atît pentru tinerii aflați în fața alegerii profesiei, cit și pentru părinți și cadre didactice.

„Pentru activizarea elevilor”

Inspectoratul școlar al județului Buzău și Casa corpului didactic au organizat, la mai multe școli și licee, un schimb de experiență cu directorii pe tema „Metode și forme diferențiate pentru activizarea maximă a elevilor în vederea caracterului formativ al învățării”.

În asistențele la lecții și în dezbateri au fost urmărite metodele, procedeele și formele de pătrundere a tehnologiei moderne în predare, cit și tratarea diferențiată a elevilor și evaluarea randamentului școlar al acestora.

Prof. GHEORGHE ANDREI
Buzău

Ion T. Radu
SISTEME DE ÎNVĂȚĂMÎNT
GENERAL-OBLIGATORIU,
Editura didactică și pedagogică, 1974

Lucrarea reprezintă un studiu asupra principalelor tendințe și orientări ce se manifestă în învățămîntul contemporan, îndeosebi în subsistemul care realizează instruirea generală și obligatorie. Analizele comparative ale diferitelor sisteme școlare sînt operate atît în planul structurilor (relația dintre ciclurile de învățămînt, funcțiile lor, modelul școlii unice, pluralitatea tipurilor de școli, școala comprehensivă, pregătirea generală și formarea profesională), cit și în acela al conținutului învățămîntului (actualizarea programelor, accentuarea caracterului formativ și aplicativ, preponderența însușirii tehnicilor de învățare, adaptarea la capacitățile elevilor, cultura generală și specializată).

Un loc aparte îl ocupă, în conținutul lucrării, problemele tratării individuale a elevilor.

NIC. OPRESCU

„Focul și incendiul”

Comandamentul pompierilor a elaborat și a difuzat recent în școli, broșura intitulată „Focul și incendiul”. Cunos-cînd faptul că cele mai multe incendii izbucnesc datorită jocului copiilor cu focul, broșura urmărește să infățișeze copiii — prin intermediul educatoriilor — cauzele care provoacă incendii și măsurile ce se cer respectate pentru preîntîmpinarea lor.

Este prima lucrare de acest gen, care răspunde numeroaselor solicitări ale cadrelor didactice în vederea prezentării noțiunilor de prevenire a incendiilor, școlărilor de diferite vîrste.

Broșura prezentată în bune condiții grafice cuprinde cinci teme: „Focul și incendiul”, „Instalațiile de încălzire”, „Jocul copiilor cu focul — cauză principală a incendiilor”, „Instalații gospodărești cu gaze sau lichide combustibile”, „Instalațiile electrice defecte sau improvizate provoacă incendii”.

Folosirea acestei broșuri în diverse ore educative sau în activitățile extrașcolare, va contribui, pe lîngă celelalte cunoștințe de educație cetățenească, la întărirea răspunderii elevilor pentru apărarea vieții și a grijii pentru apărarea de incendii a avuției naționale.

ANUNȚ

Ministerul Muncii angajează, prin concurs, pentru compartimentul de îndrumare și control al învățămîntului special pentru deficienți, în pector principal, cu respectarea condițiilor prevăzute de Legea nr. 12/1971. Pentru informații suplimentare, solicitanții se pot adresa Direcției personal-învățămînt și secretariat din Ministerul Muncii, str. Scaune nr. 1-3, sector 4, telefon 14.87.15.

„În evoluția progresistă a societății omenești contribuția decisivă o aduc masele largi populare, lupta lor conștientă pentru făurirea propriei istorii, în concordanță cu cerințele legităților obiective ale dezvoltării sociale“.

(Din Cuvintarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU rostită cu prilejul sărbătoririi a trei decenii de existență a Academiei „Ștefan Gheorghiu“)

ACȚIUNI EDUCATIVE ȘCOLARE

Convorbire cu prof. ELENA PĂLANCEANU, șeful secției de istorie modernă de la Muzeul de Istorie al R. S. România, prof. GAVRILA SARAFOLEAN, șeful secției de istorie contemporană de la Muzeul de Istorie al R. S. România, colonel AUREL LUPĂȘTEANU, șeful secției de istorie militară contemporană de la Muzeul Militar Central.

Red: Zi de dublă semnificație istorică, de aniversare a unor mari momente ale trecutului de luptă ale națiunii noastre, ale istoriei lumii contemporane, ziua de 9 Mai este un prilej de a sărbători lupta seculară a poporului român pentru independență, de a evoca anul 1877 înscris cu litere fierbinți în conștiința națiunii noastre și un prilej de sărbătorire a treizeci de ani de la

nașterea țării noastre. În acest spirit, în convorbirea noastră ne adresăm dv. cu invitația de a sugera, pentru colegii noștri de la catedră, modalități de abordare a semnificațiilor zilei de 9 Mai. Vă propunem, în primul rând, să ne sugerați modalități de desfășurare a unei lecții recapitulative de istoria patriei în acest trimestru, în care toate școlile au lecții de recapitulare.

E. Pălanceanu: Aceste mari aniversări constituie un minunat prilej de cinstire a vechilor tradiții ale luptei purtate de poporul român pentru apărarea pământului strămoșesc și a ființei neamului, pentru neafirmarea patriei și afirmarea suverană a statului român în viața internațională; în spiritul respectării adevărului istoric se poate aprecia că năzuința fierbinte de a fi liber și stăpîn în propria țară, de a-și putea hotări singur și nestingherit soarta, credința în dreptatea acestei cauze au dat poporului român țaria de a rezista tuturor cîmpurilor, de a zădărnici — indiferent de sacrificiile necesare — încercările marilor imperii vecine de a lichida existența ca stat a Țărilor române. Consider că se poate porni de la Revoluția din 1848, de la idealurile de independență națională care au înflăcărat pe revoluționarii pașoptiști, arătându-se totodată cadrul propice pe care l-a creat ridicării pe o treaptă superioară a luptei de eliberare națională, realizarea Unirii de la 1859.

După opinia mea, o asemenea lecție nu va trata numai despre anul eroic 1877, și nici doar despre victoria asupra fascismului, ci va scoate în evidență ideea pentru independență. Mi se pare că ar fi potrivit ca o astfel de lecție să se desfășoare într-un muzeu, în mijlocul expozitelor adecvate.

Red: Muzeul reprezintă o modalitate. Dar se mai poate apela și la altele.

G. Sarafolean: Desigur. La seturi de fotografii, la albume, la diapozitive, la fragmente de literatură beletristică. Lecția recapitulativă poate fi realizată prin expuneri ale profesorilor, prin dialoguri cu elevii, întâlniri cu muzeologii.

A. Lupășteanu: Este necesar să dăm preponderanță factorului emoțional, față de cel informațional. Ceea ce te emoționează se întipărește și în memo-

rie. Dar, oricum am aborda problema, este necesar să nu ne oprim numai la evenimentele pe care le reprezintă ziua de 9 Mai, ci să avem în vedere întregul context istoric și de idei pe care le implică aceste evenimente.

Red: Care sînt cele mai importante idei pe care ar trebui să le rețină elevii?

G. Sarafolean: Cred că atât pentru pendentă și neafirmare. Apreciez ca ideea aceasta trebuie subliniată, în primul rând, relevîndu-se rolul Partidului Comunist Român de continuator al acestei tradiții și care a ridicat pe o treaptă superioară idealurile de veacuri ale poporului nostru. De asemenea, un accent important trebuie să cadă pe lupta antifascistă dusă de clasa muncitoare și alte categorii sociale, pe lupta îndreptată împotriva pericolului fascist pentru apărarea integrității teritoriale, și a independenței naționale. În aceste condiții, accentul să cadă pe partea referitoare la mișcarea de rezistență care a culminat cu actul din august 1944 și contribuția la înfrîngerea fascismului.

Red: Ce loc ar urma să ocupe într-o astfel de lecție înfățișarea efortului militar?

A. Lupășteanu: Nu putem vorbi despre lupta armată fără a prezenta fondul social și politic pe care ea s-a desfășurat. Numai pe acest fond putem înțelege eroismul manifestat de armată în lupta pentru eliberarea de sub dominația fascistă și ulterior pentru nimicirea trupelor fasciste și participarea la eliberarea altor țări. Vorbind despre asta, aș aminti de chemarea partidului: „Totul pentru front, totul pentru victorie!“, al cărei ecou este binecunoscut.

Red: Ce loc a ocupat țara noastră din punct de vedere militar în lupta pentru înfrîngerea fascismului?

A. Lupășteanu: Pentru a răspunde, putem să facem apel la aprecierile internaționale ale vremii. Despre jertfele de sînge vorbesc mormintele și cimitirele de pe cei peste 1.000 km. străbătuți, prin lupte, pînă la Praga, în Cehoslovacia. Mai vorbesc numeroasele și emoționantele relicve aflate la Muzeul militar central și la alte muzee din țară. Se știe că masele sînt creatoare ale bunurilor materiale și spirituale. Deci, sub aspectul acesta, masele, poporul sînt făuritorii istoriei. Dar istoria ar fi incompletă dacă nu am vorbi despre istoria militară, despre lupta cu arma în mînă pentru apărarea ființei naționale, a realizărilor obținute de popor.

G. Sarafolean: Bineînțeles, cu precizarea că nu se poate face nici o ruptură între popor și armată, pentru că sub haina militară se afla tot poporul. Dimpotrivă, se cere subliniată ideea unității luptei, succesul pe frontul luptei pentru democratizarea vieții; lozincă: „Totul pentru front, totul pentru victo-

rie!“ dădea armatei cutezanță și suport, iar, pe de altă parte, vitejia de pe front dădea masei încredere și siguranță.

E. Pălanceanu: Și pentru 1877 trebuie să fie subliniată aceeași idee. La efortul militarilor pe cîmpul de luptă s-au adăugat sacrificiile și efortul din interior. Mă gîndesc la donațiile și subscripțiile date în special de cadrele didactice. Sînt multe exemple, în special de profesori și învățători care au donat, lunar, o parte din salariile lor pe tot timpul războiului. Ca să nu mai vorbim de aportul lor spiritual. Mai mult, nu numai masele din interior, ci și românii aflați sub dominație străină, cum era cazul transilvănenilor, al bănățenilor și bucovinenilor, care au susținut material efortul de război sau au mers chiar voluntar pe front.

G. Sarafolean: Vorbind despre cele două momente, cred că se poate face o paralelă foarte importantă. Ajutorul dat trupelor române în 1877, prin contribuții bănești, materiale și alte forme se regăsește în altă ipostază în războiul antihitlerist, cînd masele au muncit în fabrici și pe ogoare pentru refacerea industriei, pentru mărirea producției, pentru mobilizarea tuturor forțelor poporului în marea luptă pentru înfrîngerea fascismului.

Red: În căutarea de modele specifice vârstei adolescenței, iată un model: „Vitejia de război“. În război se manifestă deosebit de pregnant eroismul. Eroismul există și în viața de toate zilele. Dar în război, în momente de crîncenă încercare, cînd se pune mîna pe armă și se ajunge pînă la sacrificiul suprem, eroismul se manifestă deosebit de puternic. Am putea aduce în lecțiile noastre numeroase exemple de eroism în muncă sau în viața de toate zilele. Am putea în special să pedalăm pe exemple legate de învățămînt. Au fost profesori, studenți, copii, elevi care s-au înrolat voluntar și au căzut în război. Dealtfel, majoritatea ofițerilor erau profesori sau învățători rezerviști.

Red: În încheierea acestor lecții recapitulative, ce concluzie dominantă este necesar să rămînă? Desigur, sînt mai multe concluzii. Dar care este principala concluzie ce trebuie să rămînă?

E. Pălanceanu: Dorința de libertate și independență a poporului nostru de-a lungul istoriei și care a culminat în aceste două momente la care ne-am referit.

A. Lupășteanu: As adăuga că alături de dorință, indiferent ce greutate ar fi întîmpinat poporul nostru, ideea de libertate și independență trebuia să triumfe și a triumfat, că pînă la urmă poporul și-a văzut realizate idealurile lui de libertate și independență. Au răsarit astfel zorile unei noi epoci în istoria patriei cînd, prin cucerirea întregii puteri politice și economice de către clasa muncitoare și aliații ei, prin edificarea societății socialiste, avea să fie dobîndită adevărata și deplină independență și suveranitate a țării.

Red: Dar o oră de dirigenție care ar avea drept temă ziua de 9 Mai și pe care nu o mai ține numai profesorul de istorie, ci orice profesor diriginte, cum credeți că ar trebui să se desfășoare?

G. Sarafolean: Dirigențele are posibilitatea să facă, cu acest prilej, o oră de educație patriotică, nu recapitulînd întregul volum de cunoștințe al copiilor, ci apelînd la ceea ce găsește în cunoștințele lor. El folosește toate disciplinele. Este o lecție de valorificare a cunoștințelor pentru a cultiva ideile dominante expuse mai înainte. Ideile nu mai sînt aceleași, dar nemaifiind vorba de istorie, nu vor prevala cunoștințele de istorie ci cele de înțelegere și prezentare a concluziilor pe care ni le va pune istoria la îndemînă. Probabil că această oră educativă va trebui să înceapă nu cronologic, ci

de la realitățile contemporane cele mai cunoscute de copii.

E. Pălanceanu: Mi se pare că rezultatele dorite sînt mai ușor de obținut dacă se pornește de la realitate, mai ales cea locală, mergîndu-se apoi pe firul istoriei — putem reconstitui ce s-a întîmplat, îndeosebi în condițiile în care pe plan local există — și în foarte multe localități există — condiții în care să se reconstituie aceste momente, prin vizite la anumite monumente ridicate în memoria celor căzuți în 1944—1945, atît în timpul insurecției cit și în lupta pentru eliberarea teritoriului patriei, să se organizeze convorbiri cu participanții la evenimente și cu care copiii să se infiltrească nu numai în clase, ci și în locuri legate de lupta antifascistă a poporului român.

A. Lupășteanu: Întrucît dirigenția poate face apel la toată materia studiată, la concluziile principale din chimie, fizică, geografie etc. este de notat că numai făcînd comparație între trecut și prezent putem să tragem niște concluzii. De pildă, în domeniul geografiei; fizionomia patriei noastre s-a schimbat atît de mult, încît dacă s-ar scula din morminte eroii din 1944, deci nu mai de mult de acum 30 de ani, nu ar mai recunoaște locurile. Nu există oraș în țară, în care să nu ne întîlnim cu rezultatele luptei anterioare și a activității prezente desfășurate de către partid și oamenii muncii. Pot fi prezentate persoane care au contribuit la realizările de ieri. Televiziunea aduce pe ecran foști luptători care astăzi sînt bune exemple de luptători pe tărîmul construcției socialiste. Nu numai veterani.

G. Sarafolean: Sînt situații și situații. Profesorii pot găsi mai ușor, pe plan local, oamenii respectivi.

Red: Există în școli și alte activități, cum sînt cercurile de istorie, activitățile educative pionieresti, în cadrul cărora va fi abordată această temă de largă rezonanță educativă.

G. Sarafolean: Se pot organiza cred, microsesiuni de referate privind rezultatele unor investigații proprii în localitatea respectivă. Ei pot realiza colecții de albume, de reproduceri, pot organiza acțiuni la muzeu, pot și ei să facă o întîlnire a cercului, apelînd la personalități, atunci cînd au posibilitatea, să facă expuneri tematice etc.

A. Lupășteanu: Am fost la Liceul Militar din Cîmpulung Moldovenesc ca să le vorbesc elevilor despre războiul militar antifascist. Am mers cu niște documente, cu niște hîrți originale și le-am vorbit despre elevii din școlile militare care și-au dat viața pe cîmpul de luptă.

E. Pălanceanu: Pionierii ar putea face foarte mult pentru îngrijirea monumentelor și mormintelor. Căutătorii de comori ar putea încă descoperi documente istorice în familii.

G. Sarafolean: S-ar putea iniția pentru elevii din cercul de istorie, și pentru pionieri, o largă acțiune de depistare a materialului documentar. S-ar putea organiza în școli expoziții temporare, cu contribuția tuturor celor care au astfel de materiale.

A. Lupășteanu: Ca muzeograf eu văd un prilej de colaborare între instituțiile muzeistice și școli. Nu numai pentru îmbogățirea cunoștințelor elevilor, dar și a tezaurului muzeistic. Deci, mergînd mîna în mînă pe plan local sau central, se poate rezolva treaba aceasta. Mă gîndesc că ar fi bine să se inițieze, în rîndurile elevilor, cercuri de prieteni ai muzeelor.

E. Pălanceanu: Și noi ne-am gîndit la această idee pentru Muzeul de Istorie al R. S. România. Cred că se poate organiza ceva și în cadrul acestor cercuri de istorie.

Consemnare de
OCTAVIAN BUZESCU

SARCINI ȘI RĂSPUNDERI ALE CADRELOR DIDACTICE

Învățământul general obligatoriu

În cursul acestei săptămâni, la Ministerul Educației și Învățământului a avut loc o ședință de lucru a conducerii ministerului cu inspectorii generali școlari ai județelor și municipiului București. În cadrul acestei ședințe de lucru au fost dezbătute — în contextul îndeplinirii politicii partidului nostru în domeniul învățământului — sarcinile curente ale anului școlar în curs și măsurile pregătitoare pentru asigurarea deschiderii în bune condiții a viitorului an școlar.

Participând la ședința de lucru, am reținut din prezentările tovarășilor adjuncți ai ministrului educației și învățământului, din intervențiile în dezbateri ale tovarășilor inspectorii generali școlari și din cuvântul rostit în încheierea lucrărilor de tovarășul Paul Niculescu, ministrul educației și învățământului, ideea necesității înțelegerii profunde a sarcinilor și răspunderilor ce revin cadrelor didactice și cadrelor de conducere ale unităților școlare și ale inspectoratelor școlare, precum și necesitatea desfășurării unei activități didactice la nivelul cerințelor actuale de educare și de pregătire a tineretului școlar.

Preșcolarii

Cu privire la învățământul preșcolar, am reținut ideea aprofundării locului și rolului pe care această primă treaptă a învățământului o ocupă în pregătirea copiilor, pentru clasa I a școlii primare.

Pe lângă necesitatea acordării unei atenții cu totul deosebite realizării sarcinilor stabilite de partid pentru extinderea continuă a rețelei grădinițelor, pentru încadrarea corespunzătoare a unităților preșcolare cu personal didactic și pentru lărgirea cuprinderii în activități a copiilor preșcolari, a copiilor din grupa mare de vîrstă de cinci ani — în prezent sarcina prioritară a muncii educatoarelor și a tuturor celor care îndrumă, coordonează și controlează activitatea didactică a educatoarelor, constă în orientarea și perfecționarea conținutului educativ al pregătirii preșcolarelor pentru clasa I a școlii primare, pe baza noii Programe a activității instructiv-educative în grădinițe. De bună seamă că, în această privință, devine necesară studierea temeinică a noii Programe și, mai ales, a metodelor, procedurilor și tehnicilor didactice de aplicare a conținutului Programei. Se preconizează dezbateri de studiu pe unități preșcolare sau cu toate educatoarele pe orăș sau pe comună, ca modalitate de găsire a celor mai potrivite soluții pentru adaptarea conținutului tematic al Programei la condițiile concrete în care lucrează fiecare educatoare, astfel ca să se realizeze integral obiectivele instructiv-educative stabilite pentru fiecare grupă de vîrstă.

Avînd în vedere faptul că finalitatea esențială a învățământului preșcolar și criteriul de bază al aprecierii muncii educatoarelor îl constituie nivelul pregătirii copiilor preșcolari pentru clasa I a școlii primare, se impune folosirea tuturor soluțiilor care pot sprijini atingerea scopurilor propuse. Din experiența de pînă acum, s-a dovedit eficientă colaborarea, în activitate, dintre educatoare și cadrele didactice care predau la clasa I și cele care în anul școlar viitor vor prelua copiii din grupa mare; de asemenea, în unele localități unde încă nu s-au organizat grădinițe sau în localități mici unde nu se pot înființa unități preșcolare datorită numărului restrîns de copii, se poate extinde inițiativa valoroasă a învățătoarelor și învățătorilor din județe ca Vrancea, Maraureș, Harghita ș.a. care asigură pregătirea pentru școală a copiilor de cinci ani, în cadrul unui program de activități cu preșcolarii organizat de două-trei ori pe săptămîină.

Să vedem, așadar, în copilul preșcolar, și în toți copiii preșcolari ai țării noastre, pe viitorii școlari apti să parcurgă cu succes programul de învățură al clasei I.

Sarcinile și răspunderile cadrelor didactice din învățământul general obligatoriu — așa cum am reținut din ședința de lucru — izvorăsc în întreaga lor importanță și complexitate din semnificațiile hotărîrii partidului de a generaliza la durată de zece ani de școlarizare, pregătirea obligatorie a tineretului nostru. Pentru toate cadrele didactice și pentru toți ceilalți factori care participă la îndeplinirea acestei hotărîri a partidului, sarcina prioritară poate fi formulată astfel: Să cuprindem în pregătirea școlară, fără nici o singură excepție, pe toți copiii de vîrstă școlară apti pentru munca de învățură și să asigurăm — printr-o stăruitoare muncă individualizată și plină de răspundere — nivelul cel mai înalt de pregătire pe care îl poate atinge fiecare elev în funcție de disponibilitățile psihofizice, aptitudinile și capacitatea sa de efort.

Pentru un elev care a întrerupt munca de învățură sau pentru un elev slab pregătit, cadrele didactice nu pot veni cu „justificări”, ci — în fața unor astfel de situații — să se manifeste o singură atitudine: căutarea celor mai adecvate soluții. Sînt — spre exemplu — situații în care unii elevi pleacă din localitate, datorită schimbării domiciliului părinților; conducerea școlilor de unde pleacă acești elevi, nu se pot limita numai la mențiunea în catalog „transferat în altă localitate”, ci, din înțelegere și stringență obligatorie profesională, să nu socotească încheiată situația elevului respectiv, pînă nu au cerut și au primit de la școala unde a fost transferat elevul, confirmarea înscrierii acestuia și luării sale în evidență la noua școală și obligatorie.

Ideea pregătirii generale și obligatorii de zece ani de școlarizare — ca îndatorire de răspundere — să fie cît mai profund asumată de cadrele didactice și de conducerea școlilor și ale inspectoratelor școlare — iar prin activitatea acestora — și de elevi și de părinți lor.

La constatarea lipsurilor de pregătire a unor elevi, e necesar să se analizeze cu întreaga atenție cauzele cărora li se datorează aceste lipsuri și, în funcție de acestea, să se asigure cît mai grabnică lor înlăturare. Printre aceste cauze pot fi: parcurgerea în ritm necorespunzător sau cu superficialitate a programelor; neabordarea stăruitoare a unor capitole din programele școlare și nerealizarea integrală a obiectivelor prevăzute pentru disciplina sau disciplinele respective; tratarea „frontală” sau „mediu” a capacității de efort a elevilor, fără o individualizare riguroasă și corespunzătoare a pregătirii fiecărui elev în parte în funcție de nivelul și anterior, de ritmul propriu și condițiile de învățură, interesele și motivația față de munca școlară, lipsuri de la cursuri datorate îmbolnăvirilor sau altor cauze obiective ș.a.; preocuparea insuficientă pentru realizarea caracterului aplicativ al disciplinei respective; supraîncărcarea elevilor cu teme și activități de natură școlară și extrașcolară ș.a.

Se impune abordarea recuperativă a lipsurilor și nu sancționarea acestora pe seama elevilor cînd aceste lipsuri nu se datorează elevilor; se poate organiza și extinde, în acest spirit, programul prelungit și asistența didactică suplimentară pentru elevii care au nevoie de această asistență, ridicarea nivelului muncii de recapitulare finală și sinteză în acest ultim trimestru al anului școlar în care, pe lângă diminuarea volumului activităților extrașcolare, devine necesară prevalarea caracterului instructiv-educativ al recapitulării și nu atît aspectele de evaluare a randamentului școlar.

Recapitularea finală, ca treaptă ridicată a muncii de predare-învățare, să ne asigure că ne-am îndeplinit obiectivele la fiecare disciplină în parte și în întreaga pregătire teoretică și practică a elevilor, în educarea lor comunistă. Astfel, spre exemplu, la limba română și limba maternă să înregistrăm satisfacția de a fi reușit la clasele I—IV să obținem din partea elevilor o citire corectă și expresivă, corespunzătoare cerințelor clasei respective, și că pot reda cu ușurință conținutul lecturilor,

aplicînd cu justete cunoștințele de gramatică și ortografie, și de a fi realizat la clasele V—VIII precopieri și deprinderi de exprimare orală, capacitatea de a elabora compuneri și de a efectua analize literare simple: la fizică, chimie și biologie să se realizeze nu numai însușirea volumului de cunoștințe prevăzut în programele școlare, ci, mai ales, modalitățile de lucru din laborator, efectuarea operațiilor corespunzătoare experiențelor, înțelegerea fenomenelor și procedurile și aplicarea practică a celor învățate. Cum ne vom putea declara satisfăcuți de plină în predarea geografiei dacă elevii nu vor fi învățați să se orienteze pe hartă, dacă nu își vor fi însușit procedurile de folosire a instrumentelor și aparaturii didactice din dotarea școlilor și dacă nu vor fi înțeles profund și mai presus de orice, cum folosește și cum transformă poporul nostru potențialurile teritoriului patriei.

Fără a mai continua exemplele, la fiecare disciplină și prin toate disciplinele, receptivitatea finală — ca încununare a eforturilor comune ale cadrelor didactice și ale elevilor — va constitui prilejul necesar și adecvat pentru sinteză și generalizare în vederea însușirii conținutului de către elevi a concepției filozofice a partidului nostru, a materialismului dialectic și istoric, dezvoltarea sentimentului revoluționar al acestora și ridicarea motivației pentru învățură și muncă a tuturor elevilor, la nivelul cerințelor construcției noastre socialiste.

Omul de la catedră

Omul de la catedră — uman prin misiunea activității sale și aplicat conștient asupra omeneșului din fiecare elev incredințat de societatea noastră spre a-l forma pentru muncă și pentru oră de curs ca o neprețuită și uriasă investiție a poporului nostru la capitolul: Viitorul patriei.

Nu se poate concepe îndatorire mai elementară și, totodată, mai încărcată de răspundere, decît pregătirea temeinică a fiecărui cadru didactic pentru fiecare lecție în parte, avînd în vedere, de asemenea, fiecare elev în parte. În această privință, răspunderea cadrelor

didactice revine deopotrivă conducerilor școlilor și inspectoratelor școlare care, spre exemplu, pot obliga cadrele didactice care dovedesc o pregătire sau o activitate insuficientă — indiferent de gradul lor didactic sau de vechimea în învățămînt — să facă planuri de lecții și să își pună în dezbateri, prin lecții deschise, metodele lor de predare.

Munca de recapitulare din ultimul trimestru al anului nu poate constitui un motiv de supraîncărcare a elevilor.

Să reflectăm cu toată grija asupra activității desfășurate de elev, acasă: este necesar să dăm teme de scris pentru acasă elevilor din clasa I? este util să dăm astfel de teme elevilor din clasele II—IV, în afară de limba română, limba maternă și matematică? la ce discipline putem da teme scrise pentru acasă elevilor din clasele gimnaziale? ce durată maximă poate avea munca elevului pentru temele scrise și orale ce le are de efectuat acasă? De asemenea, să nu se mai dea elevilor teme scrise pentru acasă de simbrătă pentru luni. E necesar ca aceste preocupări — dezbătute în ședința de lucru — și măsurile care vor fi luate de minister sau, corespunzător, de inspectoratele școlare și de conducerea unităților școlare, să fie larg cunoscute, înțelese cu claritate în semnificația lor și realizate în condițiile concrete și specifice de muncă ale fiecărui cadru didactic.

Încheierea anului școlar

În pragul încheierii anului școlar 1974—1975, pentru cadrele didactice încadrate în gimnazii și pentru toți factorii care îndrumă și controlează activitatea acestora, una dintre sarcinile cele mai importante o constituie înscrierea absolvenților clasei a VIII-a, în prima treaptă de liceu, ca o acțiune prioritară educativă, de orientare corectă și de lămurire a elevilor și a părinților, astfel încît să se asigure înscrierea elevilor în proporție de 70% în liceele de specialitate și să se coreleze cît mai adecvat orientarea și încadrarea elevilor în licee cu acele profiluri care se înscriu cel mai activ în economia județului nostru. În această privință, o mare contribuție o va avea întărirea răspunderii personale a fiecărui cadru didactic pentru sarcinile ce-i revin și ridicarea muncii colective a cadrelor didactice din fiecare unitate școlară, la nivelul cerințelor încheierii cu succes a acestui an școlar, privit, totodată, ca cea dintîi acțiune în vederea pregătirii viitorului an școlar.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

Aspect din activitatea pionierilor de la Cineclubul Casei pionierilor din Rimnicu-Sărat

„REVISTA DE PEDAGOGIE”

A apărut numărul 4, aprilie, a.c. al Revistei de pedagogie. Din cuprins, la rubrica „Evaluarea și aprecierea randamentului școlar” semnalăm articolele: Școala generală în fața unei exigențe sociale: Înlăturarea pierderilor școlare de Ion T. Radu și Nicolae Oprescu; Obiectivizarea atitudinii elevului față de aprecierea profesorului de Dumitru Vrabie; Necesita-

tea standardizării notelor brute la concursurile de admitere de Ecaterina Zetu; Optimizarea evaluării randamentului școlar în perspectiva integrării socio-profesionale a absolvenților de liceu de Ana Gabriela-Negulescu; Evaluarea randamentului școlar de Petru Bejenaru; Verificarea cunoștințelor cu ajutorul fișelor de control de

Eva Nemeth. La rubrica „Școala și supraîncărcarea elevilor” semnalăm articolele: Vasile Poppeangă, Vasile V. Popescu, Mircea Irim. Const. Marinescu, Ioan Dobre. În același număr sînt prezente rubricile: Învățămîntul în clasele I—IV, Pregătirea teoretică-productivă în școală, Școala și pedagogia în alte țări, Cărți-idei.

C. C.

RECAPITULIND 25 DE ANI... despre lecțiile de recapitulare

Acum, când încerc să fac un bilanț, pot afirma că în ultimii 25 de ani nu am avut nici un repetent și vreau să menționez că foștii mei elevi sînt oameni cu care mă mindresc, muncitori seriosi, studenți sîrguincioși, elevi care nu sînt munească.

Rezultatele bune, pe care le-am obținut după ce au terminat primele clase, s-au confirmat pe toată perioada de școlarizare. M-am bucurat mult cînd am terminat clasa a VIII-a cu o medie de 5,0, cînd Adi, în clasa a V-a, a totuși medie mai mare decît la sfîrșitul clasei a IV-a, iar Marius, pentru care făceam griji, a promovat clasa a V-a, fără nici o rămînere în urmă. Bucuria a fost deosebită cînd am găsit pe lista admitșilor în învățămîntul superior — printre primii — pe Dandă, pe Mariu a terminat cu bine Facultatea de Agricultură. Pe V.Z. l-am întîlnit cînd avea cîțiva ani; este muncitor calificat, căsătorit cu copii, pe care dorește să aducă elevii în clasa mea.

La sfîrșitul de elevi, pe care o conduc, am avut ai foștilor mei elevi. Recunosc și sîrguința, ambiția, neastîmpăratul sîrguinților lor. Claudiu „dragul meu”, cînd a venit la școală în clasa a V-a, era ca un copil de 2-3 ani. Toate lucrurile erau deformate (pe el îl cheamă „Căluș”, purta în ghiozdan „căți” și „căluș”).

Pe lista seria aceasta de elevi, o altă bucurie am întîmpinat cu Mihaela. Ea a fost crescută de bunici, nu a avut grădinița și foarte rar s-a ocupat cu copiii. În primele 2-3 săptămîni nu a vorbit nimic. Nici măcar pe a spus numele. Mă gîndesc, ce-ar fi spus Mihaela dacă o lăsam repetentă? Un copil timid, retras, handicapat, dar părinții, oameni care și-ar fi dorit încrederea în primul lor copil, erau foarte active, dar pentru fiecare copil depus suflet și pasiune.

La apropierea încheierii anului școlar, consider că unul din elementele cele mai importante, hotărîtoare chiar pentru asigurarea succesului la învățămîntul elevilor, este organizarea, așa cum afirma, nu alături de lecțiile de recapitulare, ci a întregii activități didactice de recapitulare, care are loc în primul trimestru al III-lea. Este necesar ca această activitate să se desfășoare după un plan clar și precis, care să asigure participarea activă a elevilor la expunerea într-o succesiune logică și exemplificată prin rezolvări de probleme sau probleme cu caracter prac-

tic, legate de preocupările lor, a cunoștințelor dobîndite anterior.

În recapitulare se pot introduce elemente noi, care să contribuie la menținerea interesului elevilor, la îmbogățirea cunoștințelor. Materia se poate prezenta variat, comparativ cu predarea anterioară, dar imbinînd cu grijă și tact elementele noi cu cele prezentate anterior. În aceste lecții se folosesc cu multă eficiență: material didactic nou, metode și procedee noi, forme variate de muncă.

La aritmetică, materia se regroupează după noi modalități, care să permită elevilor să facă o analiză exactă a aspectelor noi ale fenomenelor matematice și să stabilească legăturile logice între cunoștințele dobîndite în diferite etape ale procesului de învățămînt.

Stabilirea temelor constituie prima sarcină de ordin metodic, pe care învățătorul o poate rezolva consultînd clasa pentru a afla ce îi interesează mai mult pe elevi. Apoi, analizînd propunerile elevilor, se pot stabili aceste teme, care este necesar să permită sintetizarea tuturor cunoștințelor elevilor, să privilegieze repetarea unor noțiuni importante, să ofere posibilitatea legăturii dintre noțiunile predate și să lămurească eventualele neclarități ivite în însușirea cunoștințelor.

Altă sarcină, care revine învățătorului, în această etapă a recapitulării este precizarea materialului care poate fi parcurs în cadrul unei teme de recapitulare și alcătuirea unui plan minimal de recapitulare al temei, care să fie comunicat din timp elevilor, deoarece constituie, de fapt, elementul de bază pentru desfășurarea lecției de recapitulare. Întocmirea planului de lecție, care cuprinde: verificarea cunoștințelor, discuții pregătitoare, anunțarea temei și precizarea scopului lecției, tema pentru acasă și comunicarea temei următoare, constituie sarcina metodică prin realizarea căreia învățătorul poate aplica direct concepțiile sale privind realizarea temei propuse și a obiectivelor ei.

Încercînd să prezint doar cîteva dintre metodele și procedeele care se pot folosi în recapitularea finală, doresc să precizez că pentru atingerea scopului acestor lecții este necesar ca fiecare elev să fie tratat diferențiat de către învățător, în funcție de particularitățile psiho-sociale ale individualității lui.

Inv. CRISTINA PUȘCACIU
Școala generală nr. 19 din Brașov

Lichidarea lacunelor din clasele anterioare

Întrebate dacă există posibilități pentru o promovare integrală a elevilor în clasele gimnaziale și cele liceale, am putea răspunde afirmativ în situația în care fiecare cadru didactic — învățător și profesor — ar fi conștient că formează elevi pentru clasa superioară celei în care predă, apți să facă față, fără lacune esențiale în cunoștințe, treptei următoare de școlarizare; de exemplu, absolvenții ciclului primar să fie pregătiți astfel încît să răspundă cerințelor minime ale clasei a V-a.

În aceste condiții, metodele și procedeele activității didactice sînt multiple și diferă de la educator la educator, de la clasă la clasă, de la elev la elev, de la o școală la alta, de la o generație la alta, în cadrul fiecărei etape de școlarizare.

Cum realitatea obiectivă nu se prezintă încă așa, avem destul de mult de muncit, mai întii pentru aducerea unor elevi la nivelul de gîndire și cunoștințe, la stilul de muncă potrivite vârstei și clasei în care se află și, abia după aceea, pentru evitarea eșecului școlar în anul în curs și prevenirea lui pentru anii următori.

De pildă, în acest an școlar în clasele a V-a din școala noastră există diferențieri foarte mari între elevi, privind atît gradul lor de dezvoltare intelectuală, cît și cantitatea de cunoștințe însușite. Există destul de mulți elevi care nu cunosc nici minimumul materiei predate în clasa a III-a. Dintre cauze, cea mai importantă mi se pare insuficiența pregătire a acestor elevi de către învățătorii lor în cei patru, sau cinci ani (pentru repetenți) anteriori.

Ce putem face cu acești elevi? Legătura cu familiile lor ne-a întărit convingerea că nu de la părinți vom aștepta ceea ce nu a reușit școala să facă în timpul unui ciclu de învățămînt. S-au stabilit, în consiliul pedagogic, directivele următoare: să se acorde elevii cer din partea noastră o muncă suplimentară, o tratare diferențiată, potrivită cu particularitățile lor, cu nivelul lor de cunoștințe. Am hotărît ca notarea acestor elevi să o facem ținînd seama de progresul lor față de ei înșiși și luînd în considerare nu numai rezultatul efortului de învățare, ci și efortul însuși.

Dirigînții au discutat cu elevii în legătură cu greutățile ivite în colectivul clasei, făcîndu-i răspunzători pe toți de bunul mers al activității școlare. I-am învățat pe elevi că țelul acestei activități trebuie văzut în perspectivă. Clasele școlare nu sînt decît trepte pe care,

urcîndu-le, ajung încet la finalitate: încadrarea lor în societate, în muncă, potrivit cu posibilitățile, cu înclinațiile, cu pregătirea fiecăruia. Nici o notă, nici cinci, nici zece, nu înseamnă că am atins scopul propus, ci doar că am început să ne apropiem de el și că putem înainta, într-un ritm mai lent, sau mai rapid, cu un efort mai mare, sau mai mic.

Am căutat să trezim, mai ales în elevii slab pregătiți dorința și voința de a se depăși pe ei înșiși. Practic, am rezolvat acest lucru la lecțiile de limbă și literatură română — și continuăm să lucrăm în același fel în cadrul orelor de clasă și de meditații — prin exerciții care urmăresc deprinderea cu scrierea și citirea corectă, conștientizarea lecturii, stimularea imaginației, îmbogățirea vocabularului, educarea gustului estetic. Dar în timpul lecțiilor nu putem lucra cu elevii claselor a V-a din acest an, nici pe grupe, nici pe echipe. Munca individuală o rezervăm pentru înlăturarea multiplexelor lacune cu care au început ei ciclul gimnazial. Chiar și în trimestrul al II-lea, atît la lectura literară, cît și la lecțiile de gramatică, a fost necesar să introducem, destul de des, jocul, pentru a le capta atenția.

Ar putea părea curios, totuși, că nu există corigenți în nici una din aceste două clase a V-a. Dar convingerea noastră este că nota nu este o pedeapsă pentru lacunele elevilor. Notele de 3 și 4 i-ar fi descurajat complet pe elevii cu insuficiente cunoștințe, mai ales în această clasă care face trecerea de la o treaptă de învățămînt la alta, de la un număr restrîns de materii — cu limbaje specifice reduse — la un număr mare de discipline, cu limbaje specifice absolut noi pentru elevi.

E adevărat că — potrivit normelor docimologice în vigoare — în cele două clase a V-a nota 5 era mai aproape de 4, în primul trimestru. Putem afirma că în al doilea trimestru această notă a început să se „curățe” și, în unele cazuri, să se apropie de 6.

Poate că acest mod de a privi calitatea de profesor ne-a ajutat să nu avem printre elevii noștri, în cei 23 ani (prof. I. Spineanu) și 15 ani (prof. E. Balint) de învățămînt, nici un repetent. Și, într-adevăr, atunci cînd educatorul dorește din toată inima să formeze oameni, găsește nenumărate posibilități de a-l face pe elev să îndrăgească școala și cartea.

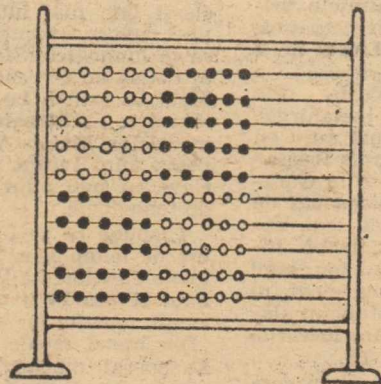
Prof. IULIANA SPINEANU
Prof. ELENA BALINT
Școala generală nr. 3 din Alba Iulia

Certificate de promovare autentică

Un nou sistem de figuri numerice

Directorul Florea Popescu, de la Școala generală din Siliștea Mică, județul Teleorman, propune un nou sistem de figuri numerice ale numerelor 0-10 — intrucît sistemele de figuri numerice ale lui Busse, Ley, Makinder și numai figurile numerice ale numerelor 1-10 — care poate fi folosit pentru predarea aritmeticii în clasele I și a II-a.

La urma discuțiilor pe care redacția le-a avut cu cadrele de specialitate care se ocupă de metodică predării aritmeticii, ne-am adresat tovarășei prof. dr. doctor Tatiana Slama-Cazacu de la Universitatea din București care face o mare apreciere: „am fost impresionată de seriozitatea redacției, de bibliografie citită, de stăruința în experimentarea sistemelor existente și de perseverența în experimentarea propriului sistem. Consider că propunerea prezentată de un cadru didactic din învățămîntul elementar care poate rezolva în acest mod o lucrare trebuie să fie luată în considerare cu toată atenția. Lucrarea a fost apreciată de specialiștii din Institutul de psihologie și din Institutul de cercetări pedagogice ca interesantă și nu vîd de ce nu s-ar încerca implementarea pe o scară largă a celor trei sisteme (ale Ministerului Educației și Învățămîntului, cel din comerț și cel propus de autor), spre a se stabili care este mai eficient. În orice caz, pentru a fi folosit pentru părinții care cumpără materiale școlare și pentru învățătorii

Modul de așezare a bilelor pe aparatul numărătoare (cerculețele și punctele reprezintă bilele roșii și albastre)

care folosesc materialele didactice date de Ministerul Educației și Învățămîntului, poate fi mai dăunătoare utilizarea unor sisteme insuficient verificate experimental pe scară largă, decît experimentarea unui nou sistem, considerat interesant“.

Invităm colegii care vor să experimenteze acest nou sistem de numerație să ia legătura direct cu autorul.

V. APOSTOL

Le spun, descori, elevilor mei, că „matematica e în virful creionului”. Adică presupune multe exerciții, multă muncă. Pentru că, și în acest domeniu, munca formează. Li formează mai ales pe acei elevi care nu iubesc această disciplină sau nu manifestă un interes deosebit pentru ea. Așadar, începînd cu clasa a V-a mă străduiesc să-i obișnuiesc pe elevii mei cu munca, cu un ritm susținut de activitate, cu un anumit stil de lucru impus de specificul acestei materii. În clasa a V-a — mai ales în primul trimestru — îi învăț să justifice teoretic exercițiile pe care le lucrează, deci îi familiarizez cu limbajul matematic, încep să le formez gîndirea matematică. Nu este admisă înregistrarea mecanică a formulelor, memorarea definițiilor, fără a putea fi demonstrate. Volumul mare de cunoștințe la matematică, în această clasă de debut a unui ciclu de bază pentru pregătirea elevilor pentru viață, îi obligă pe elevi la tehnici deosebite de lucru; volumul mare e de la început, tehnica se formează pe parcurs. În consecință, am grijă ca în predare, înlăturarea logică și complexă a noțiunilor să le solicite permanent judecata. De asemenea, apelez frecvent la ceea ce s-a predat anterior, pentru ca elevii să le fie clare tot timpul școlarizării lor, noțiunile fundamentale. Desigur, există dificultăți în găsirea celor mai eficiente modalități de acces ale informației matematice. Și pentru că posibilitățile elevilor de receptare, pătrundere, asimilare și stocare a informației sînt diferite, apare și necesitatea tratării diferențiate și indivi-

duale a lor în orele de clasă sau în cadrul meditațiilor.

Pentru că cei cu nota 5 se caracterizează prin faptul că nu reușesc să-și efectueze singuri temele, mă apropiu de fiecare în parte, aflu condițiile în care lucrează, sacrific — fără regrete — timpul meu liber pentru a-i ajuta să depășească stadiul de limită.

De cînd sînt cadru didactic — 20 de ani — pot să-mi reproșez repetenția unui singur elev. Sînt convinsă că diminuarea, sau eliminarea eșecului școlar al elevilor, înseamnă înlăturarea propriilor noastre eșecuri didactice, profesionale. Așadar, nici un efort nu e prea mare, dacă ne gîndim că de noi depinde nu numai promovarea elevilor de care răspundem, ci și intrarea acestor elevi în viață cu certificate de promovare semnate cu conștiința noastră de profesori.

Mă gîndesc că pentru o bază solidă în cunoștințe, care contribuie substanțial la o temeinică pregătire ulterioară, e bine ca la clasa a V-a — ca și la clasa I — să predea cadre didactice cu multă experiență care să conducă în permanență pentru atingerea scopului comun, care nu este în nici un caz absolvirea unei clase, ci terminarea cu rezultate bune a zece ani obligatorii de învățămînt și încadrarea, fără dificultăți, într-una din formele ulterioare de școlarizare, sau în muncă.

Prof. DEMETRA PĂUNESCU
Școala generală nr. 5
Rimnicu Vilcea

LA ORDINEA ZILEI — INSTRUIREA ACTIVULUI SINDICAL

În climatul de amplă mobilizare a tuturor eforturilor oamenilor muncii pentru înfăptuirea istoricelor hotărâri ale Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român s-au desfășurat și se mai desfășoară încă alegerile sindicale.

Întreaga perioadă de pregătire și desfășurare a alegerilor la grupele sindicale și la comitetele de secție a prilejuit examinarea realistă a activității desfășurate de slujitorii școlii, în fruntul larg al oamenilor muncii, al întregului popor.

Adunările de dări de seamă și alegeri s-au desfășurat în municipiul București într-un climat profund de lucru. au prilejuit afirmarea deplină a capacității de analiză și de creație a cadrelor didactice. Organizațiile sindicale din școli au dovedit și cu acest prilej că sînt conștiente de marea răspundere ce le revine, ca participante active și responsabile la opera de formare a tinerei generații.

În birourile grupelor sindicale, în comitetele de secție au fost aleși cei mai buni dascăli, membri și nemembri de partid, profund devotați cauzei partidului, cu o temeinică pregătire politică și profesională, exigenți, oameni care se bucurau de prestigiu și autoritate.

Calitatea muncii desfășurate de acești oameni deinde de modul în care sînt instruiți cu problemele concrete ale activității sindicale. Deci, în perioada următoare, pe agenda de lucru a comitetelor sindicale stă problema instruirii birourilor grupelor sindicale.

În această acțiune trebuie să pornim de la cerințele stringente ale orientării activității celor care au primit mandatul de a conduce activitatea sindicatelor din învățămînt, de la analiza temeinică a componenței noului organ ales.

Instruirea trebuie să se desfășoare pe baza unui plan alcătuit din timp de presedinte, vicepresedinte și secretar, plan care trebuie supus dezbaterii comitetului pentru a fi definitivat. Doresc să precizez că instruirea activului nu este o problemă a presedintelui, ci a întregului organ colectiv de conducere și că ea nu se încheie imediat după alegeri, ci abia încetează. Mă refer la instruirile lunare ale activului care au caracterul unor întîlniri de lucru, întîlniri în care se realizează valoroase și eficiente schimburi de experiență.

Există multiple modalități de organizare a instruirii activului sindical. Eu, pe baza experienței acumulate, mă voi referi la o modalitate pe care o consider mai eficientă.

Sub directa conducere și îndrumare a Comitetului de partid al sectorului, în colaborare cu inspectoratul școlar am stabilit ca instruirea să o desfășurăm la început în plenară, la care, pe lîngă membrii birourilor grupelor sindicale, invităm secretarii de partid și directorii școlilor din sector și apoi o continuăm pe probleme sub directa conducere a responsabililor comisiilor existente pe lîngă Comitetul sindicatului învățămînt. În finalul instruirii vom prezenta participanților un film artistic sau vom invita formația corală a cadrelor didactice „Melos” pentru a ne prezenta un recital de cîntece.

În cadrul plenarei ne propunem să prezentăm activului sindical probleme de interes general. Inspectorul șef al sectorului ne va prezenta principalele preocupări ale inspectoratului școlar în domeniul învățămîntului, apoi se va prezenta referatul „Contribuția birourilor grupelor sindicale la realizarea sarcinilor actuale și de perspectivă ale școlii”, se vor preciza cîteva lucruri în legătură cu rolul și atribuțiile reprezentantului organizației sindicale în cadrul consiliului de conducere colectivă a școlii. Cu acest prilej, accentuăm faptul că activitatea sindicală trebuie să fie mobilă, operativă, energetică, activă, că trebuie să se desfășoare sub directa îndrumare a organizațiilor de partid din școli.

După încheierea primei părți a instruirii activului continuăm activitatea pe responsabilități după cum urmează:

- responsabilii cu munca profesională;
- responsabilii cu munca politică și cultural-educativă, cu activitatea de sport și turism;
- responsabilii cu problemele de adev. legislație.

Efectuînd instruirea diferențiată pe problemele de bază ale activității sindicale oferim participanților posibilitatea reală de înțelegere a principalelor direcții de acțiune, a modalităților concrete de rezolvare a sarcinilor ce le revin. În acest cadru mai restrîns se pot pune întrebări, se pot da răspunsuri. E bine să explicăm participanților ce

înseamnă acțiune proprie, specifică organizației sindicale și acțiune de colaborare, de sprijinire a celorlalți factori de răspundere la nivel de școală, cum trebuie să procedeze pentru evitarea paralelismelor, a suprapunerilor în activitatea zilnică pentru a înlătura supraîncărcarea membrilor de sindicat, scăderea randamentului activității lor în procesul instructiv-educativ.

În cadrul instruirii pe probleme se oferă cadrul propice pentru efectuarea unui valoros schimb de păreri, se poate valorifica din plin experiența acumulată de cadrele didactice care au fost realese. Acești dascăli cu experiență și în activitatea sindicală au cel mai bun prilej să prezinte colegilor aspecte din activitatea lor concretă, să răspundă chiar la întrebările ce li se adresează din partea noilor aleși.

Responsabilii comisiilor pe probleme care conduc aceste dezbateri au posibilitatea, la rîndul lor, să valorifice în mod util și eficient constatățile din activitatea de îndrumare și control, să popularizeze inițiativele valoroase ale unor cadre didactice, să atragă atenția

asupra unor deficiențe care s-au mai manifestat în activitatea anterioară, să orienteze activitatea viitoare a activului sindical.

Consider, că prin acest mod de instruire reușim să antrenăm, să cointeresăm întregul activ sindical, să evităm lipsa de atenție a celor care au lucrat mai mulți ani și cunosc foarte bine conținutul și formele de activitate.

Programul partidului precizează cu deosebită claritate că în perioada următoare rolul sindicatelor va crește în toate domeniile de activitate, că ele trebuie să-și perfecționeze activitatea pentru a-și îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile de mare răspundere încredințate de partid. În acest sens trebuie să orientăm conținutul instruirii ce se efectuează imediat după alegeri, să direcționăm întreaga activitate a sindicatelor din învățămînt.

Prof. DOBRIȚA ȚIGARAN
președinta Comitetului sindicatului învățămînt, sectorul 5
București

CARTEA PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT

FIȘUR

Editura didactică și pedagogică

- Chiochia, Georgeta, coordonator** — **Telelecția. I. Anatomia și fiziologia omului** — liceu, 1974.
- Crețu, Virginia, coordonator** — **Telelecția. II. Geografie, clasa a V-a**, 1974.
- Onofrei, Radu, coordonator** — **Pregătirea tehnică productivă** — școala generală. **Electrotehnică. Telecomunicații III**, 1974.
- Oprescu, N.** — **Modernizarea învățămîntului matematic în ciclul primar**, 1974.
- Popescu, Pelaghia, coordonator** — **Inovarea tehnologiei didactice în lecția a doua a liceului**, 1974.
- Faure, Edgar** — **A învăța să fii**. Un raport al UNESCO trad. din l. franceză de Rola Mahler, Fred Mahler, 1974.
- Kulitkin, N. I.** — **Metode euristice în structura rezolvării unor probleme**. Colecția „Pedagogia secolului XX”, traducere din l. rusă de Ludmila Siifca și Valentina Radu, 1974.

editura Cartea Românească, București, 1974

Referințele critice din această carte marcînd debutul editorial în critică al poetului Hristu Căndroveanu se fac la poezii care și-au tipărit cele dintîi opere importante în deceniul 1960-1970. Criticul și poetul își dau mina pentru a se apropia, cu înțelegere și luciditate, de semnificațiile textului, de la care se pleacă în căutarea unei formule plastice defini-torii, bineînțeles, nu întotdeauna în exclu-

sivitate, pentru creația fiecăruia dintre cei treizeci de poezi contemporani.

Astfel, în viziunea critică a autorului, Nichita Stănescu este „un Janus al poeziei moderne”, la Marin Sorescu se poate vorbi de „un tratat poetic al neliniștii”, la Vasile Nicolescu de „tensiunea clasicității”, la Dim. Rachici de „tensiunea clipei”. Spiritul de selecție a valorilor, calitatea interoretării critice și a scrierii ne îndreptătesc să credem că volumul „Alfabeta lirică” va constitui o lectură utilă și atractivă pentru profesorii de literatură română.

M. DRAGOMIR

OMUL DE LA CATEDRĂ

Stelian Păun
Editura Albatros, București, 1974.

Cartea scriitorului și profesorului emerit Stelian Păun reușește să ne capteze interesul prin spiritul polemic, prin consecvența apărării ideilor și mai ales prin originalitatea și crezul celui care oază pe prima ei filă. Acesta este un om care a trăit pe adevărat, entuziasmului educatorilor pe care i-a cunoscut.

Fie că este curîns de „voluntatea de a lumina adevărul”, de „dragostea pentru copii”, de „paștiunea pentru frumos”, fie că portretizează triste figuri de meseriași sterili, autorul rămîne un militant și un moralist, un luptător pe cîmpul instrucției și al educației școlare.

Profesor emerit
VALENTIN OLTEANU

„Elevi” de azi, sau „ucenici” de altădată ?

Ajuns în Reșița, orașul pentru care metaforele au atîns, adeseori, incandescența oțelului, pentru a te interesa de eficiența activității tehnico-productive a elevilor, ești îndreptățit să-ți imaginezi, înainte de a apăsa pe clanțe, ateliere școlare foarte bine dotate și cu un spor considerabil de funcționalitate.

Inginerul **Iacob Ivan**, inspector de specialitate în cadrul Inspectoratului școlar județean Caraș-Severin, îmi confirmă, pentru școlile din oraș și pentru majoritatea celor din județ, presupunerile privind înzestrarea cu utilaje a atelierelor. Dar, firește — adaugă — asta nu înseamnă totul, cîtă vreme, așa ca în alte cîteva unități școlare din județ, la Liceul nr. 1 din Reșița, de pildă, punerea în funcțiune a utilajelor primite se mai lasă așteptată, acum, în preajma încheierii anului școlar. Asigurarea cu materii prime și materiale este, de asemenea, numai parțial rezolvată, din pricina unor dificultăți în procurarea materialelor ce se obțin prin repartiție, precum și datorită lipsei de corelare a planului de producție al școlilor cu cel al întreprinderilor.

Performanțele valorice înregistrate în planurile de producție ale școlilor apar, uneori, însoțite de un aspect cu totul nedorit: „În scopul de a stabili planuri de producție cît mai ridicate, se acceptă comenzi cu repere de serie foarte mare, dar cu grad de calificare scăzut, solicitînd un număr restrîns de operații necesare însușirii meseriei. Aceasta face ca elevii să execute lucrările încredințate mecanic, fără motivație corespunzătoare și să întîmpine, apoi, greutăți la integrarea în producție”.

Inspectoratul școlar și conducerile de școli sînt preocupate, în prezent, să amelioreze asemenea situații, astfel încît, la Liceul nr. 2 din Reșița, pe care îl vizitez, am ocazia să consemnez, din partea directorului, prof. Nicolae Păunescu, precizarea: „Ni s-au oferit comenzi de rener din mase plastice, care se lucrau relativ ușor de către elevi și erau, totodată, foarte rentabile, dar, întrucît elevii n-ar fi avut prea multe de învățat prin executarea lor, am renunțat la ele”.

„Și atunci, avîndu-se în vedere ca elevii, care nu

pot fi reduși la condiția de simpli executanți, corespunzătoare unui sens primat al cuvîntului „ucenic”, elevii — elevi, să învețe meserie lucrînd efectiv, dar nu neglijînd, ci aplicînd, în atelier, cunoștințele primite în cabinete și laboratoare, de fizică, matematică, chimie sau desen, au fost îndrumați, la Liceul nr. 2 din Reșița, către producție, în diferite secții: o grupă învață strungărie, în condiții identice cu cele din întreprindere, în atelierul Liceului metalurgic, altă grupă se inițiază în meseria de mecanic auto (și conducere) la Garajul „Combinatului siderurgic Reșița” etc. Cu cîțiva dintre elevii care se instruiesc la Garajul C.S.R. stau de vorbă. Aflu că sînt entuziasmați de posibilitatea de a verifica și aplica principiul, legi, noțiuni științifice, asupra cărora inginerul-instructor insistă. „atunci cînd noi nu le sesizăm” (Lațcu Ion, anul II B), că „sîntem, în permanență, tratați ca elevi, ni se explică totul și ni se cere să explicăm. Muncim alături de muncitori, străduindu-ne să executăm lucrările la fel de bine ca ei” (Cocirlă Dan, anul II B).

În atelierul de lăcătușărie al liceului, plasat în corpul de clădire alăturat, își desfășoară activitatea tehnico-productivă alte grupe de elevi. Particip la „o zi de practică”, în atelier, a unei grupe formate din elevii anului I (A, B, C). Elevii execută truse pentru laboratorul de chimie. Maistrul-instructor Ion Oța spune, la un moment dat, unuia dintre elevi: „Ia bara aia și tai-o în bucăți de 800 cm. Vreau să văd 10 bucăți!” Mă apropiu de elev (Imbri Mircea, anul I B) și-l întreb ce lungime are bara. Dă din umeri.

- De ce o tai ?
 - Așa mi-a spus tovarășul profesor !
 - Ai mai tăiat asemenea bare ?
 - Da.
 - Ce veți face din bucățile tăiate ?
 - ? !
- Observ, într-un colț al atelierului, tije-sustinătoare rezultate din bucăți tăiate și răsucite, apoi, cu ajutorul strungului. Continui :

- Din bucata pe care ai tăiat-o, poți face un asemenea suport ?
- Nu cred.
- Din ce metal este bara pe care o tai ?
- Oțel. Ba fier. Nu sînt sigur.
- În școala generală ai mai făcut lăcătușărie ?
- Da.
- Ce calificativ ai avut ?
- Foarte bine.

Este unul dintre elevii buni, intervine maistrul-instructor. Dealtfel, ei au învățat, în trimestrul I, clasificarea materialelor, au scris și în caietul de atelier. La care acum, în trimestrul al doilea, s-a renunțat. Și elevii (am mai întrebât cîțiva) taie metalul pe care nu-l cunosc, execută asupra lui operații pe care nu știu să le numească. Sfîrșitul anului școlar bate la ușă. În al doilea an se renunță la tehnologie, pe motiv că „s-a făcut în anul I. Le au și în caiete”. În atelierul de lăcătușărie al Liceului nr. 1 din Caransebeș, maistrul-instructor Matica Wilhelm Gavrilă se plînge că, în urma unui recent sondaj aplicat la anul IV, puțini elevi au mai știut să răspundă la întrebări care țin de tehnologie.

Propune să se includă în programă, la fiecare an, ore de tehnologie. În programă ! Și, bineînțeles, în caietele elevilor. La loc sigur. Întreb șaisprezece elevi din anul II (nu IV !) din ce metal este confecționat ciocanul, unealta lor de fiecare zi. Iată cîteva răspunsuri: „Din metal moale. Metal tare. Fier. Fontă. Oțel ?...” Exasperat, maistrul-instructor intervine, cu întrebări ajutătoare. Degeaba. Evrika : „Ia uitați-vă la mine ! Pun ciocanul la polizor. Ce fel de scintei se observă ? Nu vă amintiți ? Nici unul ? Doar ați învățat, în anul I...” Și așa mai departe. Întreb, pe rînd, pe fiecare elev, cîte operații știe (sau crede) că există în lăcătușărie. Nici un răspuns aproximativ. Unii spun : 3, 4, alții 40...

Lucrează „papuci” din tinichele pentru dulapuri. Majoritatea elevilor nu știu dacă piesa pe care focmai o găuresc, taie sau finisează, va fi folosită la dulap, scaun sau altceva. Dulapurile, ca și trusele pentru chimie din atelierul Liceului 2 din Reșița, vor fi terminate „de elevi”, vor fi livrate, valorificate. Planul de producție există, el va fi îndeplinit. Dar să nu ne fie indiferent cu cine. Căci elevii (nu toți) pe care i-am văzut lucrînd și cu care am stat de vorbă păreau ucenici de altădată.

DRAGOMIR MAGDIN

PROGRAMA

pentru examenul de gradul II și gradul I,
profesori și învățători, la „Probleme actuale
ale construcției socialismului în țara noastră“

I. DOCUMENTELE PROGRAMATICE ALE CONGRESULUI AL XI-LEA AL P.C.R. — EXPRESIE A GINDIRII CREATOARE MARXISTE COLECTIVE, CĂLAUZA PENTRU INTREGUL POPOR

Documentele Congresului al XI-lea al P.C.R. — expresie sintetică a activității ideologice a partidului, rezultat al gândirii colective. Contribuția secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la inițierea și elaborarea documentelor. Caracterul creator al documentelor Congresului al XI-lea al P.C.R. Programul P.C.R. — program al întregului popor.

II. EPOCA CONTEMPORANĂ, EPOCA TRECERII DE LA CAPITALISM LA COMUNISM PE SCARĂ MONDIALĂ

Conceptul de epocă contemporană. Trăsăturile epocii contemporane — schimbarea raportului de forțe între capitalism și socialism. Creșterea rolului mișcării comuniste și muncitorești. Alte forțe ale progresului social contemporan. Lichidarea colonialismului și subdezvoltării, formarea unor noi state și națiuni. Trecerea a noi popoare pe calea socialismului și comunismului. Revoluția științifico-tehnică contemporană și influența ei asupra progresului social.

III. PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — CONDUCĂTORUL LUPTEI POPORULUI ROMÂN PENTRU LIBERTATE SOCIALĂ ȘI NAȚIONALĂ, PENTRU REVOLUȚIA ȘI CONSTRUCȚIA SOCIALISTĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ

Forța motrice a istoriei. Clasa muncitoare — forța cea mai înaintată a societății. Crearea P.C.R. — începutul unei etape noi, superioare a luptei revoluționare. Victoria insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste — cotitură istorică în dezvoltarea României. Victoria deplină a socialismului în România.

IV. FĂURIREA SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI ÎNAINȚAREA SPRE SOCIETATEA COMUNISTĂ ÎN ROMÂNIA. DIRECTIVELE CONGRESULUI AL XI-LEA PENTRU CINCINALUL 1976—1980 ȘI LINIILE DIRECTOARE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO- SOCIALE A ROMÂNIEI PENTRU PERIOADA 1981—1990

Socialismul și comunismul, cele două faze ale societății comuniste. Conceptul P.C.R. cu privire la societatea socialistă multilateral dezvoltată, expresie a dezvoltării creatoare a tezaurului marxism-leninismului. Conținutul etapei de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Directivele Congresului al XI-lea al P.C.R. cu privire la planul cincinal 1976—1980. Liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale până în 1990.

V. PERFECȚIONAREA ORGANIZĂRII ȘI CONDUCERII SOCIALE, CREȘTEREA ROLULUI CONDUCĂTOR AL PARTIDULUI ÎN PROCESUL FĂURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI AL ÎNAINȚĂRII SPRE COMUNISM

Conducerea științifică a dezvoltării sociale de către partid. Principiile și direcțiile conducerii sociale în etapa actuală. Perfecționarea organizării și conducerii sociale în etapa actuală. Creșterea rolului conducător al partidului în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării României spre comunism. Exercițarea dreptului de control al organizațiilor de partid — manifestare a rolului conducător al partidului în unitățile economice și sociale. Modalitățile de înfăptuire a rolului conducător al partidului în societate. Perfecționarea continuă a stilului și metodelor de muncă.

VI. STATUL ȘI DEZVOLTAREA DEMOCRAȚIEI SOCIALISTE ÎN ETAPA STRATEGICĂ ACTUALĂ

Programul P.C.R. privind rolul statului în societatea socialistă multilateral dezvoltată. Dialectica dezvoltării statului socialist. Conținutul complex al funcțiilor statului socialist român în etapa actuală. Perfecționarea formelor de organizare și de activitate a statului socialist. Rolul reformelor juridice în exercitarea funcțiilor statului socialist român în etapa actuală. Conținutul și specificul democrației socialiste. Programul P.C.R. privind dezvoltarea democrației socialiste. Superioritatea democrației socialiste.

VII. SOCIALISMUL ȘI NAȚIUNEA. POLITICA P.C.R. DE REZOLVARE MARXIST-LENINISTĂ A PROBLEMEI NAȚIONALE ÎN ROMÂNIA

Conceptia marxist-leninistă asupra națiunii. Contribuția creatoare a P.C.R. în determinarea locului și rolului națiunii în dezvoltarea actuală și viitoare a poporului, a omeniirii. Formarea națiunii române. Procesul făuririi și dezvoltării națiunii noastre socialiste. Rezolvarea problemei naționale în România. Înflorirea națiunii socialiste române în etapa actuală.

VIII. POLITICA P.C.R. DE FORMARE A CONȘTIINȚEI SOCIALISTE ȘI DE EDUCARE A MASELOR ÎN SPIRITUL ETICII ȘI ECHITĂȚII SOCIALE

Conceptia P.C.R. cu privire la caracterul dialectic al raportului dintre existența și conștiința socială. Structura, dinamica și căile făuririi conștiinței socialiste. Sistemul instituțional unitar al formării conștiinței socialiste. Rolul conducător al partidului în dirijarea și perfecționarea sistemului integral al educației în spiritul ideologiei revoluționare a marxism-leninismului. Educarea oamenilor în spiritul principiilor eticii și echității socialiste; Codul principiilor și normelor muncii și vieții comunistilor, ale eticii și echității socialiste.

IX. POLITICA PARTIDULUI ÎN DOMENIUL CULTURII, AL ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Conceptia P.C.R. despre cultura națională: trăsăturile culturii social-nemillocită de producție. Rolul cercetării științifice și tehnologice în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Politica P.C.R. în domeniul învățămîntului. Integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția.

X. POLITICA P.C.R. DE ÎNTĂRIRE A UNITĂȚII ȘI SOLIDARITĂȚII CU PARTIDELE COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

Mișcarea comunistă și muncitorească internațională: rolul ei în dezvoltarea lumii contemporane. Întărirea solidarității internaționale între partidele comuniste și muncitorești; politica P.C.R. de promovare a unității și coeziunii partidelor comuniste și muncitorești. Întărirea unității forțelor care militează pentru dezvoltarea progresistă a societății: colaborarea P.C.R. cu alte organizații politice.

XI. POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI

Programul P.C.R. privind schimbările pe care le în raportul de forțe mondial. Principiile politice externe a României; direcțiile politice externe a R. S. România: dezvoltarea consecventă a prieteniei și colaborării țării noastre cu toate statele socialiste; colaborarea multilaterală cu țările în curs de dezvoltare; colaborarea cu toate statele lumii. Programul P.C.R. privind problemele fundamentale ale situației internaționale actuale: necesitatea instaurării unei noi ordini economice și politice internaționale. Activitatea României pentru promovarea colaborării în cadrul O.N.U. și al altor organisme internaționale. Creșterea prestigiului internațional al României socialiste.

BIBLIOGRAFIE

- CEAUȘESCU, NICOLAE — Raportul Comitetului Central cu privire la activitatea Partidului Comunist Român în perioada dintre Congresul al X-lea și Congresul al XI-lea și sarcinile de viitor ale partidului, 25 noiembrie 1974. București, Editura politică, 1974.
- CEAUȘESCU, NICOLAE — Cuvintare la Conferința cadrelor și activului de partid din învățămîntul superior, 13 septembrie 1974. București, Editura politică, 1974.
- CEAUȘESCU, NICOLAE — Raport cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în următorii ani și în perspectivă. la perfecționarea conducerii planificate a societății și dezvoltarea democrației socialiste, la creșterea rolului conducător al partidului în edificarea

socialismului și comunismului, la activitatea internațională a partidului și statului. Prezentat la Conferința Națională a P.C.R. — 19 iulie 1972. București, Editura politică, 1972.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Raport cu privire la măsurile de perfecționare a conducerii și planificării economiei naționale și la îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale a României, prezentat la Conferința Națională a P.C.R., decembrie 1967. În: România pe drumul desăvirării construcției socialiste, vol. II, București, Editura politică, 1968, p. 504—611.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Raportul C.C. al P.C.R. cu privire la activitatea în perioada dintre Congresul al IX-lea și Congresul al X-lea și sarcinile de viitor ale partidului, 6 august 1969. În: România pe drumul construcției societății socialiste multilateral dezvoltate. București, Editura politică, 1970, p. 248—349.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii, 6 iulie 1971. Expunere la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologic și al activității politice și cultural-educative, 9 iulie 1971. București, Editura politică, 1971.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Cuvintare la Consfătuirea cadrelor didactice care predau științele sociale în învățămîntul superior, 10 noiembrie 1972. București, Editura politică, 1973.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Expunere la deschiderea colocolului privind problemele științei conducerii societății, 6 martie 1972. București, Editura politică, 1972.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Cuvintare la adunarea festivă consacrată aniversării a 80 de ani de la crearea partidului politic al clasei muncitore din România, 30 martie 1973. București, Editura politică, 1973.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Cuvintare la adunarea populară din București, consacrată aniversării a 125 de ani de la revoluția din 1848 și a unui sfert de veac de la naționalizarea principalelor mijloace de producție, 16 iunie 1973. București, Editura politică, 1973.

CEAUȘESCU, NICOLAE — Cuvintare cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului la Plenara C.C. al P.C.R. din 18—19 iunie 1973. București, Editura politică, 1973.

- — Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, Editura politică, 1975.
- — Directivele Congresului al XI-lea al Partidului Comunist Român cu privire la planul cincinal 1976—1980 și liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale a României pentru perioada 1981—1990. București, Editura politică, 1974.
- — Codul principiilor și normelor muncii și vieții comunistilor, ale eticii și echității socialiste. București, Editura politică, 1974.
- — Rezoluția Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român cu privire la perfecționarea activității politico-organizatorice și ideologice a partidului. În: „Conferința Națională a P.C.R. 19—21 iulie 1972“. București, Editura politică, 1972, p. 499—506.
- — Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 3—5 noiembrie 1971, Editura politică.

Notarea elevilor în spiritul învățămîntului formativ

predare, verificare și ierarhizare a elevilor pe baza notelor și a mediilor, spre un învățămînt activ, formativ, preocupat de promovarea personalității în ansamblul ei, pune și problema perfecționării actului didactic și deci și a criteriilor în conformitate cu care se realizează evaluarea randamentului școlar.

În aceste condiții normele de evaluare se cer a fi mai complexe, mai nuanțate, mai sensibile, pentru a fi capabile să surprindă întreaga gamă de aspecte semnificative, pentru a realiza deplasarea atenției, de la informație la formare, de la cantitate spre calitate, de la memorie la gândirea activă creatoare. În ultimă instanță, aceste norme este necesar să dea dovadă unei maxime flexibilități pentru a permite o apreciere diferențiată a personalității elevului luată în ansamblul său.

De aceea considerăm ca salutară tendința tot mai pronunțată a unor cadre didactice de a atribui valori de criteriu anumite de norme deja cunoscute, volumul și calitatea cunoștințelor, stilul personal de expunere, posibilitatea aplicării în practică a noțiunilor teoretice, și autor cerințe cum ar fi modul de participare al elevului la lecție, atît în predare cit și în fixare, gradul în care elevul manifestă curiozitatea pentru problemele obiectului respectiv, puterea de evidențiere a esențialului, modul în care ia parte la lucrările și experiențele de laborator, capacitatea de a-și confecționa singur unele materiale didactice.

Considerăm că asemenea idei ce își fac loc în mod tot mai pronunțat în concepția cadrelor didactice, vădesc orientarea acestora spre un învățămînt activ, care să angajeze elevul în mod complex, deoarece: „toate aspectele personalității, interese, atitudini, reacții afective, idealuri, tehnici de gândire și de acțiune trebuie antrenate în învățare“. Se pune deci problema aprecierii supletei cunoștințelor prin confruntarea lor cu viața, pentru maximă operaționalitate a acestora. În aceste condiții, înseși normele de evaluare ar trebui să aibă un tot mai pronunțat caracter de cuprindere și de individualizare.

Acest fapt presupune adevărate mutații de concepție din partea tuturor celor care operează cu aceste instrumente de evaluare, deoarece acțiunea de modernizare a învățămîntului presupune pe lângă schimbările în cadrul material, și transformări de ordin filozofic și etic, iar principiile și normele ce stau la baza actului apreciativ sînt influențate în mod substanțial de cea de a doua categorie de modificări.

Înainte de a dispune de un conținut restructurat, înainte de a primi cele mai noi mijloace tehnico-audio-vizuale, educatorii dispun de ei înșiși, cu alte cuvinte sînt creatorii propriului stil didactic și ai spiritului care animă relația clasă-educator.

1) A. Clause: „Initiation aux Sciences de l'Education“, Paris, P.U.F., 1967, p. 51.
2) Edgar Faure: „A învăța să fii“, E.D.P., București, 1974, p. 226.

mentul cel mai supt al sistemului, și cel mai intim și direct legat de personalitatea educatorului.

În aceste coordonate vedem că necesar efortul comun al specialiștilor, al tuturor celor care lucrează efectiv în școală, îndreptat spre elaborarea unor criterii de evaluare a randamentului școlar, concepute în spiritul învățămîntului formativ și în mod diferențiat pentru fiecare obiect sau grup de obiecte de învățămînt, criterii care să acorde o tot mai mare pondere calității cunoștințelor, participării active a elevului la lecție, curiozității științifice, capacității creatoare, originalității acestuia. Avînd în vedere problemele pe care le ridică învățămîntul contemporan, tendințele de perspectivă ale școlii, problema conturării unor asemenea norme devine și mai actuală, ea fiind un element esențial în realizarea actului apreciativ de bază științifică.

Analizată în mod prospectiv problema, „evaluarea reală a rezultatelor obținute de elev trebuie să se bazeze mai puțin pe indicațiile sumare date de o examinare, cit pe observarea muncii sale pe întreaga perioadă de studii luată în considerație“. Se pune deci problema deplasării tot mai accentuate a interesului față de note și medii, spre formule mai noi, mai utile funcției de selecție și orientare. Avem în vedere, în acest sens, calificativele portret, teste de aptitudini și cunoștințe, fișa pedagogică ca instrument specializat pentru cunoașterea elevului, examenul total al personalității, într-un cuvînt o gamă cit mai diversificată a metodelor de evaluare a facultăților subiectului.

Lect. univ. dr. TEODORA SIMIONESCU
Universitatea Galați

Viitorii colegi ne scriu

Viorica Babos, elevă în anul V la Liceul pedagogic din Odorheiu Secuiesc, județul Harghita, ne scrie că „în perioada 15—29 martie 1975, elevii anilor V ai Liceului pedagogic din Odorheiu Secuiesc au efectuat practica pedagogică în orașul Toplița. Cu această ocazie elevii practicanți au avut prilejul să aplice în practică variatele metode folosite în cadrul școlii de aplicație din Odorheiu-Secuiesc. S-a creat o conlucrare strînsă între cadrele didactice din școli și elevii din Odorheiu“.

În încheierea scrisorii, viitoarea noastră colegă se referă mai pe larg la atașamentul educatorului față de elevii săi și la spiritul de responsabilitate cu care înțelege să intre în rîndul cadrelor didactice.

SĂRBĂTOAREA NAȚIONALĂ A UNGARIEI PRIETENE

COORDONATE
ALE ȘCOLII

Transformarea Ungariei într-o țară industrială, în care țăranimea reprezintă doar un sfert din populație, iar producția industrială furnizează 70 la sută din venitul național - a impus o renovare amplă a sistemului de învățământ și de pregătire a cadrelor. Urmind un drum mereu ascendent de-a lungul celor treizeci de ani liberi, școala, în toate compartimentele ei, a cunoscut performanțe cantitative și calitative impresionante.

În ideea de a-i cuprinde treptat pe toți copiii în vîrstă între trei și șase ani în formele organizate de învățământ preșcolar, a fost creată o rețea întinsă de grădinițe care se dezvoltă continuu. Numărul de aproximativ 230 000 de copii care au frecventat în ultimii ani grădinița va fi mult depășit în perioada următoare (1975-1979), prin înființarea a încă 50 000 de locuri în instituțiile preșcolare.

Educația la acest nivel se desfășoară după programe unice pe țară, alcătuite, în colaborare, de psihologi, pedagogi, pediatri, sociologi. Obiectivele instructiv-educative ale fiecărei etape de muncă din grădinița au fost astfel gândite încît aceasta să constituie un preludiv eficient al activității de la clasa I și, în general, din școală. Jocul, lucrul manual, exercițiile de tot felul potrivite vârstei sînt folosite larg pentru cultivarea gândirii logice, a comportamentului și obiceiurilor care asigură inserția în colectivitate, a deprinderilor trebuitoare pentru învățarea scrierii, cititului, socotitului etc. Un spațiu amplu este rezervat educației fizice, pentru că este știut în călirea organismului, dar și pentru aportul său la dezvoltarea proceselor psihice ale celor mici.

Școala elementară este obligatorie, cu o durată de opt ani, cuprinzînd două cicluri de cîte patru ani, se ocupă de pregătirea copiilor între 6 și 14 ani, asigurîndu-se nivelul strict necesar de cultură generală. La clasele I-IV se pune un deosebit accent pe limba maghiară și matematică, apoi pe educația fizică și lucrul manual. De regulă,

la acest ciclu lucrează institutorii cu pregătire polivalentă; la clasele III-IV mai ales din mediul urban, predarea se face uneori și cu profesori specializați pe discipline cum ar fi educația fizică, muzica, desenul.

La clasele V-VIII se insistă, de asemenea, pe studiul limbii maghiare și matematicii, apoi al unei limbi străine (rusa) în număr de ore egal cu educația fizică. La acest ciclu predarea este încredințată unor profesori cu specializare bivalentă.

Pentru asigurarea egalității șanselor de reușită la carte în școala generală de opt ani - condiție esențială a democratismului învățămîntului - în R.P. Ungară sînt luate măsuri atente de sprijinire a elevilor la învățătură, în funcție de particularitățile lor psihosociale. Circa 25 la sută dintre ei - și în primul rînd cei ai căror părinți lucrează, amîndoi, în producție - beneficiază de programul prelungit de studiu al școlilor. În cadrul acestui program, elevii vin la cursuri la orele 8 sau chiar 7 dimineața, iar după terminarea activității la clasă sînt reținuți pînă la orele 17 pentru lecțiile de a doua zi sau pentru o pregătire suplimentară.

Cu elevii mai mici se experimentează o modalitate aparte de organizare a programului prelungit, bazată pe alternarea orelor de lucru efectiv cu etape de joc, cîntec, plimbare. Activitatea este încredințată unor echipe, formate din cîte doi învățători, care își împart ziua de lucru și răspund solidărilor de pregătirea copiilor.

În ultimii doi ani, elevii sînt obligați în încă doi ani de studiu (pînă la vîrsta de 16 ani) în școli de un nivel mai înalt - licee, școli profesionale de gradele II și I. După absolvirea acestor doi ani de școală (total zece ani de studiu obligatoriu), tinerii pot intra în producție, cu posibilitatea de a-și ridica nivelul pregătirii profesionale prin forme adecvate. Dacă doresc, ei își pot continua studiile, pînă la absolvire, în licee și școli profesionale respective.

O privire retrospectivă asupra dez-

voltării învățămîntului secundar (licee, școli profesionale de gr. II și I) din R.P. Ungară arată o vie preocupare pentru creșterea capacității lui de cuprindere, astfel încît tot mai mulți tineri să beneficieze de pregătirea la acest nivel: în 1937-1938 circa 52 000 de tineri au urmat școlile secundare, în 1950-51 numărul lor aproape s-a dublat. Peste zece ani (1960-61) el se ridică la 155 000, iar peste alți zece (1970-71) la aproximativ 233 000.

Cursurile liceale (durată: patru ani) au o dublă funcționalitate: a) pregătirea în vederea accesului la studiile superioare; b) o pregătire profesională elementară. Ca urmare, la terminarea liceului, tinerii se pot prezenta la bacalaureat, în vederea continuării studiilor în forme superioare de învățămînt. Cel care nu s-au prezentat la acest examen sau nu l-au luat se pot angaja în producție, pe baza acelei orientări și pregătiri profesionale minime primită în școală, conform programelor de învățămînt.

Absolvenții școlii generale de opt ani au la dispoziție și o rețea întinsă de școli secundare profesionale (denumite și școli profesionale de gradul II). Și aceste școli au un dublu obiectiv: a) pregătirea în vederea studiilor superioare; b) o pregătire profesională mai accentuată. În acest scop, planurile rezervă jumătate din timp pregătirii de cultură generală și jumătate celei profesionale. La rîndul său, capitolul privind pregătirea profesională acordă, în proporții egale, ore pentru iatura teoretică și, respectiv, practică a meseriei.

Absolvenții școlii secundare profesionale care nu și-au luat bacalaureatul se încadrează în producție, pe baza certificatului profesional obținut în școală. Ei sînt muncitori cu înaltă calificare și cadre medii, avînd posibilitatea să lucreze în 37 de ramuri (din care 25 industriale, 5 agricole, iar celelalte - medicale, paramedicale, în comerț, gestiune administrativă etc.).

Bacalaureatul care, atît la nivelul liceelor cit și al școlilor secundare profesionale, nu este obligatoriu, tinde să devină o treaptă spre universitate. Aceasta se deduce și din planul disciplinelor care fac obiectul lui - obligatorii: limba și literatura maghiară (oral și scris), matematică, fizică, chimie, biologie, istorie, geografie, educație fizică, muzică, arte plastice, educație profesională) la alegere, în funcție de orientarea pe care candidatul intenționează să o dea studiilor superioare.

În sfîrșit, o altă categorie importantă de școli este aceea a școlilor profesionale de gradul I (durată: trei ani), care primesc absolvenții ai școlii generale de opt ani sau elevi care au abandonat alte forme de învățămînt secundar. Planurile lor rezervă 22 la sută din timpul de studiu pentru pre-

gătirea de cultură generală, 18 la sută pentru cea profesională teoretică și 60 la sută pentru activități profesionale practice. Aceste școli formează muncitori calificați necesari industriei, agriculturii, comerțului etc.

Măsurile luate etapă cu etapă pentru dezvoltarea învățămîntului și creșterea eficienței lui s-au conjugat cu celele privind pregătirea cadrelor didactice, chemate să servească, la nivelul exigențelor contemporane, fiecare treaptă a școlii. În prezent, întreg personalul didactic este format în școli specializate și institute de învățămînt superior. În cadrul celor 55 de universități și școli superioare cîte funcționează în prezent în R.P. Ungară, patru școli normale pregătesc - în doi ani, după bacalaureat - educatoarele pentru grădinițe; nouă școli normale pregătesc - în trei ani, după bacalaureat - pe institutorii din primul ciclu (cl. I-IV) al școlii generale de opt ani; patru școli normale superioare formează - în patru ani, după bacalaureat - pe profesorii care predau la clasele V-VIII. Cadrele pentru învățămîntul secundar sînt pregătite în universități, în cinci ani de studiu. Admiterea în facultăți și instituțiile pentru învățători și profesori se face prin concurs. În viitor, primirea în institutele care pregătesc cadre didactice pentru școala elementară se va face și pe baza unui examen comun, de aptitudini. În vederea precizării parametrilor lui se fac experimente și studii, încă din 1966. Ca și în alte țări ale lumii, în R.P. Ungară se analizează posibilitatea ridicării nivelului de pregătire a educatoarelor, învățătorilor și profesorilor de la clasele V-VIII, în vederea reducerii decalajelor față de celelalte categorii de cadre didactice și întăririi prestigiului lor în societate.

În toate școlile care formează educatoarele, învățători, profesori se pune un accent special pe cunoașterea tehnicilor moderne de predare și învățare, de evaluare a progreselor și performanțelor copilului, de organizare a procesului de învățămînt, pe adîncirea problemelor de pedagogie a timpului liber al elevului, pe exprimarea orală și însușirea temeinică a limbii materne de întregul sistem de învățămînt din Ungaria prietenă - de care ne leagă năzuințele idealului de aur al socialismului și comunismului - fac parte din vastul și nu mai puțin armoniosul tablou al eforturilor depuse de conducerea de partid și de stat a țării pentru ridicarea vieții materiale și spirituale a întregului popor pe culmile cele mai înalte.

STELA PREDESCU

MENȚIUNI • MENȚIUNI

JAPONIA

Învățămîntul - obiectiv prioritar

Ritmul ridicat de industrializare și performanțele în domeniile tehnico-economice, cu care Japonia se impune atenției lumii, pot fi atribuite într-un anumit sens și eforturilor neslăbite de a dezvolta învățămîntul și de a pregăti la un nivel înalt cadrele necesare în toate sectoarele de activitate.

Învățămîntul obligatoriu și gratuit (șase ani de școală primară și trei ani de școală secundară) asigură accesul la carte unui număr impresionant de copii (reprezentînd 99,9 la sută din populația de vîrstă școlară). La sfîrșitul celor nouă ani de învățămînt obligatoriu, elevii își pot continua studiile - pentru încă trei ani, - în licee, plătinind o taxă de școlarizare. La absolvirea școlii secundare, tinerii pot urma studiile universitare

care, în general, au o durată de patru ani sau pot învăța în colegii de doi ani.

După o statistică publicată de revista italiană „Vita dell'Infanzia”, în 1972 Japonia avea - la o populație de peste 110 000 000 - circa 9 400 000 de elevi în școala elementară (363 000 de învățători), 7 340 000 de elevi în licee (422 000 de profesori) și 1 631 000 de studenți (145 000 de profesori).

Pregătirea de nivel superior se realizează în circa 400 de colegii și peste 300 de universități organizate pe plan național sau municipal de către stat sau de către particulari. În contextul învățămîntului superior universitățile gigant sau mega-universitățile, cu peste 10 000 de studenți, sînt destul de puține: circa 9 la sută din totalul școlilor superioare). Este de notat că în ultimii ani se remarcă un adevărat aflux al tinerelor fete spre învățămîntul superior. Ca urmare, în 13 prefecturi (regiuni) ale țării, inclusiv cele mai importante - Tokio, Kyoto și Osaka - numărul studentelor depășește pe cel al studenților.

FILIPINE

Creșteri în perimetrul școlii

Țara celor peste 7 100 de milioane, cu aproximativ 40 000 000 de locuitori, Republica Filipine este cunoscută în lume pentru efortul de a imprima vieții social-economice un curs mereu ascendent, în pofida contextului geografico-politic din acea parte a continentului, în care - precum sublinia președintele Ferdinand Edralin Marcos - echilibrul este atît de fragil. Una din căile care asigură acest curs ascendent al dezvoltării social-economice este învățămîntul, căruia i se acordă tot sprijinul. În prezent Filipinele numără 12 500 000 de elevi și studenți care învață în școli dispunînd de o bază materială în continuă dezvoltare (în ultimii doi ani, numărul localurilor noi de școală a crescut cu circa 7 000 pe an; în perioada 1969-1972 au fost construite 27 000 de noi școli).

Grija pentru dezvoltarea învățămîntului primar și liceal este dublată de efortul de a determina noi realizări în învățămîntul universitar, ale cărui tradiții, de secole (Universitatea „St. Tomas” a fost înființată în urmă cu 400 de ani) sînt privity cu stimă în toate țările lumii.

ORDANIA

Accesul la studii superioare

În contextul măsurilor pentru dezvoltarea vieții în Iordania contemporană, un loc important îl ocupă cele privind învățămîntul, formarea de cadre necesare economiei.

În anul școlar 1974-1975 numărul elevilor din școlile elementare, preparatorii și secundare a ajuns la 550 000, ceea ce reprezintă 28,3 la sută din întreaga populație a acestei țări. Concomitent, se iau măsuri pentru asigurarea accesului la studiile superioare unui număr sporit de tineri. Universității din Amman, înființată în 1962 și frecventată în prezent de 5 000 de studenți (numeroși tineri studiază și peste hotare) i se vor alătura alte instituții de învățămînt superior. Astfel, se prevede înființarea, în anul viitor, a unui institut politehnic la Amman, a unei facultăți de agronomie la Irbid, precum și a mai multor școli tehnice, secundare și superioare, care vor contribui la pregătirea unui număr important de specialiști, conform cu trebuințele economice naționale.

TUNISIA

Fonduri importante pentru școală

Bugetul pe 1975 al statului tunisian prevede sume imense - o treime din venitul național - pentru dezvoltarea școlii, chemată să potolească acea „sete de cadre”, lăsată în urma lor de către foștii stăpîni ai țării.

Școli de toate gradele iau ființă pretutindeni în Tunisia, ceea ce face ca procentul copiilor ce pot învăța să crească an de an. Astfel, dacă în perioada 1959-1960 numai 41,5 la sută din copiii de vîrstă școlară erau cuprinși în rețeaua de învățămînt, după aproximativ un deceniu, cu tot sporul de populație, procentajul respectiv devenise 80 la sută, în prezent el fiind și mai ridicat.

Pentru formarea cadrelor de specialiști - mai ales medici, ingineri, farmaciști, profesori - statul tunisian a acordat o deosebită atenție dezvoltării învățămîntului superior. La scurt timp după crearea primei universități la Tunis, un nou centru universitar a luat ființă în orașul industrial Sfax. În toamna trecută și-a deschis porțile și Facultatea de medicină de la Sousse. Alte institute și școli superioare completează acest ansamblu prin unități care pregătesc cadrele pentru sectoarele comercial, administrativ, artistic.